НАРОДНА АРМІЯ
16 листопада, 2017
#46 (5526)

Ланка Мі-24 під час виконання завдання

ХМАРА ВЕРТОЛЬОТІВ НАД ЛЬВІВЩИНОЮ

УПЕРШЕ В УКРАЇНІ ПРОВОДИТЬСЯ ВСЕАРМІЙСЬКИЙ КОНКУРС НА КРАЩУ ВЕРТОЛІТНУ ЛАНКУ СЕРЕД БРИГАД АРМІЙСЬКОЇ АВІАЦІЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

— Журі конкурсу вертолітників прискіпливо оцінюватиме техніку пілотування, злагодженість дій під час виконання різноманітних завдань, навігації, — розповів заступник командира бригади тактичної авіації з льотної підготовки підполковник Павло Бардаков.

— Усі завдання для екіпажів відпрацьовано та розроблено на основі реального бойового досвіду й тих бойових завдань, із виконанням яких довелося стикатись нашим льотчикам під час антитерористичної операції на Сході України. стор. 2

«МИ ЩИРО ПРАГНУЛИ МАТИ ВІЛЬНУ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ…»

100 років тому Українська Центральна Рада ухвалила III Універсал, проголосивши Українську Народну Республіку стор. 18

«ЧОРНІ БЕРЕТИ»: ЕЛІТА ВІЙСЬКА, НЕЗЛАМНИЙ ДУХ НАЦІЇ

Минуло три роки, як військовослужбовці окремої бригади морської піхоти прийняли перше бойове хрещення на Донбасі. З того часу вони надійно і самовіддано охороняють південно-східні рубежі нашої країни стор. 4

НА ДИВІЗІОНИ ЗАПУСКАЛИ ОДНОЧАСНО ПО ДЕКІЛЬКА МІШЕНЕЙ

Виявити та знищити «Рейс», коли той летить прямим курсом на позиції дивізіону та ще й на висоті 200 метрів, — завдання непросте і для досвідчених ракетників стор. 5

У ДЕСАНТНИКІВ — НОВІ БЕРЕТИ, НАЗВА ВІЙСЬК ТА ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО

Замість блакитних наші воїни десантно-штурмових військ надінуть берети кольору maroon, які прийняті у більшості країн НАТО стор. 6

2017 РОКУ ЗДІЙСНЕНО ЗАХОДІВ БОЙОВОЇ ПІДГОТОВКИ НА 30% БІЛЬШЕ, НІЖ ТОРІК

Загалом цьогоріч проведено 109 командних штабних, 32 бригадних тактичних і 12 льотно-тактичних навчань. Середній наліт льотчиків армійської авіації та Повітряних Сил становить 45 годин. Наплаваність кораблів і суден ВМС — 17 діб стор. 8

АЛЬЯНС ПІДСТАВЛЯЄ ПЛЕЧЕ…

На сьогоднішній день за стандартами НАТО вже підготовлено 9 бойових батальйонів Збройних Сил України. У вітчизняному війську процес бойової підготовки за стандартами Альянсу набув практичного значення стор. 9

ПО ПОВЕРНЕННІ З ВІЙНИ ЧОЛОВІК МАЙЖЕ РІК НЕ ВИХОДИВ ЗІ СВОЄЇ КІМНАТИ,

або Як у райцентрі на Київщині допомагають ветеранам АТО подолати посттравматичний синдром стор. 10

БпЛА ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОГО РІВНЯ «ГОРЛИЦЯ» ВЖЕ В ПОЛЬОТІ

Відбулися перші льотні випробування багатофункціонального українського безпілотника. Його унікальність у тому, що це перша вітчизняна платформа, яка за своєю вантажопідйомністю здатна нести ударне навантаження стор. 13

«НА ГАРЯЧУ ЛІНІЮ ЗАТЕЛЕФОНУВАВ БОЄЦЬ І ПОСКАРЖИВСЯ... НА ТЕМНІ БАНАНИ» стор. 16

ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ — ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ ТРАГЕДІЙ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ стор. 19

Ан-70 ОТРИМАЄ НАЙСУЧАСНІШУ АВІОНІКУ

Військово-транспортний літак Ан-70

Військово-транспортний літак Ан-70 виробництва ДП «Антонов», що входить до складу ДК «Укроборонпром», буде модернізовано, він отримає нову авіоніку й позбавиться від російських деталей

Про відповідну готовність узяти участь у модернізації літака заявили під час провідної міжнародної виставки Dubai Airshow-2017 компанії з Королівства Саудівської Аравії, Об'єднаних Арабських Еміратів і Туреччини. Завдяки цій модернізації заплановано розширити унікальні характеристики літака, насамперед завдяки передовим цифровим системам, повідомлено на сайті ДК «Укроборонпром».

Ураховуючи те, що 2015 року Ан-70 було прийнято на озброєння Збройних Сил України, модернізація цього літака є одним із найважливіших завдань, яке дасть змогу значно розширити мобільність і боєздатність українських захисників.

Загалом успішна реалізація міжнародної програми літака Ан-132 дала старт новим спільним проектам української авіаційної промисловості з іноземними компаніями. І головним завданням було позбавити українську промисловість залежності від російських складників шляхом налагодження співпраці з прогресивним світом та забезпечення українських літаків найкращими системами міжнародного стандарту. Наразі, за результатами переговорів із партнерами, уже готують відповідні домовленості для закріплення результатів зустрічей.

Водночас триває розгортання співпраці ДП «Антонов» із компанією Taqnia Aeronautics за проектом Ан-132. Під час Dubai Airshow- 2017 було досягнуто згоди щодо формування коопераційної схеми серійного виготовлення літаків, створення навчального центру «Антонов-Академія» для підготовки техніків, інженерів, робітників, які працюватимуть на заводі в Королівстві Саудівської Аравії із серійного виробництва Ан-132.

ХМАРА ВЕРТОЛЬОТІВ НАД ЛЬВІВЩИНОЮ

УПЕРШЕ В УКРАЇНІ ПРОВОДИТЬСЯ ВСЕАРМІЙСЬКИЙ КОНКУРС НА КРАЩУ ВЕРТОЛІТНУ ЛАНКУ СЕРЕД БРИГАД АРМІЙСЬКОЇ АВІАЦІЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Пілоти уникають у розмові слова «змагання». На їхнє переконання, це радше обмін досвідом. Більшість із них мають великий багаж навичок, здобутий як у бойових діях в АТО, так і під час виконання миротворчих місій ООН. До речі,

Початок на 1-й стор.

крім досвідчених вертолітників, у конкурсі беруть участь молоді пілоти. Це дає змогу молоді скоріше перейняти практичний досвід.

Кожного льотного дня для відпрацювання завдань у небо піднімається близько двох десятків гелікоптерів одночасно. Одним із головних етапів конкурсу вертолітників мають стати бойові стрільби. За інформацією членів журі, на переможців конкурсу чекає приємний сюрприз. Що саме — тримають у таємниці, але рекомендують екіпажам вертольотів дуже старатися, щоб продемонструвати найкращий результат.

Тарас ГРЕНЬ

США ПЛАНУЮТЬ НАДАТИ УКРАЇНІ ЛЕТАЛЬНЕ ОЗБРОЄННЯ

Оборонний бюджет США, який передбачає виділення Україні $350 млн військової допомоги, розширює напрями цієї підтримки. Про це написав посол України в США Валерій Чалий на своїй сторінці у Facebook. Зокрема проект закону санкціонує надання нашій державі летального озброєння оборонного характеру. До нього також включено нові положення, що дозволяють використання коштів оборонного бюджету США на потреби реабілітації в медичних установах Сполучених Штатів поранених українських військовослужбовців, навчання та підготовку українських медичних фахівців у цій сфері, а також для посилення спроможності Повітряних та Військово-Морських Сил нашої держави.

«Уперше на законодавчому рівні пропонується надати Україні такі оборонні засоби: радіолокаційні засоби протиповітряної оборони та спостереження за надводною ситуацією; військово-морські протимінні засоби; кораблі прибережної дії та берегової охорони», — розповів посол.

Позиція обох палат американського парламенту вкотре демонструє високий рівень двопалатної і двопартійної підтримки України у протистоянні агресії Кремля, вважає Валерій Чалий.

З ПОЧАТКУ ЦЬОГО РОКУ КОНТРАКТ ЗІ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНИ УКЛАЛИ ПОНАД 31 000 ОСІБ

— З початку цього року контракт зі Збройними Силами України уклали понад 31 000 осіб, у тому числі на військову службу прийнято понад 2 тисячі офіцерів запасу, — повідомив під час брифінгу тимчасовий виконувач обов'язків державного секретаря Міністерства оборони України Володимир Говор.

ДО ОПЕРАТИВНОГО РЕЗЕРВУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЗАРАХОВАНО БЛИЗЬКО 136 000 РЕЗЕРВІСТІВ

— На цей час до оперативного резерву Збройних Сил України зараховано близько 136 000 резервістів. Із них понад 111 000 призначено до оперативного резерву першої черги бойових бригад і полків, — проінформував посадовець.

Для підтримання належного рівня підготовки резервістів цього року до навчальних зборів залучалося понад 30 000 військовослужбовців оперативного резерву.

НА ОЗБРОЄННЯ ВІЙСЬКА ПРИЙНЯТО 18 ЗРАЗКІВ ОВТ

— Цього року для Збройних Сил України закуплено та поставлено з державних підприємств понад 26,5 тисячі одиниць боєприпасів різного призначення та 1 736 зразків озброєння та військової техніки. Серед них — модернізована та нова авіаційна, броньована, радіолокаційна, автомобільна та інженерна техніка, артилерійські системи тощо, — розповів на брифінгу тимчасовий виконувач обов'язків державного секретаря Міністерства оборони України Володимир Говор.

На озброєння Збройних Сил України прийнято 18 зразків озброєння та військової техніки.

ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ № 286/7/6837-НЕР
про результати проведення конкурсу
щодо закупівлі квартир на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. Найменування: **Міністерство оборони України.**

1.2. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: **00034022.**

1.3. Місцезнаходження: **Повітрофлотський проспект, 6, м. Київ, 03168.**

1.4. Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): **Міністерство оборони України, 00034022.**

2. Джерело фінансування закупівлі: **кошти державного бюджету України.**

3. Інформація про предмет закупівлі:

3.1. Найменування предмета закупівлі: **закупівля квартир на вторинному ринку в регіонах України.**

3.2. Кількість та місце поставки товарів чи надання послуг: **лот 1** — м. Київ, до 20 квартир; **лот 2** — м. Вінниця, до 25 квартир; **лот 3** — м. Краматорськ, м. Сєвєродонецьк Донецької області, до 4 квартир; **лот 4** — м. Маріуполь Донецької області, до 6 квартир; **лот 5** — м. Чернігів, до 20 квартир; **лот 6** — м. Житомир, до 20 квартир; **лот 7** — м. Львів, до 30 квартир; **лот 8** — м. Броди, м. Самбір, м. Дрогобич, м. Стрий Львівської області, до 5 квартир; **лот 9** — м. Луцьк, до 3 квартир; **лот 10** — м. Ужгород, до 10 квартир; **лот 11** — м. Херсон, до 10 квартир; **лот 12** — м. Золотоноша Черкаської області, до 5 квартир; **лот 13** — м. Івано-Франківськ, до 5 квартир; **лот 14** — м. Рівне, до 10 квартир; **лот 15** — м. Харків, до 10 квартир; **лот 16** — м. Хмельницький, до 10 квартир; **лот 17** — м. Чернівці, до 6 квартир; **лот 18** — смт Черноморське, Одеської області — до 4 квартир; **лот 19** — м. Білгород-Дністровський, м. Сарата, м. Болград Одеської області, до 5 квартир; **лот 20** — м. Полтава, до 5 квартир; **лот 21** — м. Суми, до 5 квартир; **лот 22** — м. Конотоп, м. Глухів Сумської області, до 5 квартир; **лот 23** — м. Лозова, м. Куп'янськ Харківської області, до 40 квартир; **лот 24** — м. Новоград-Волинський Житомирської області, до 5 квартир, **лот 25** — м. Тернопіль, до 10 квартир; **лот 26** — м. Чоп, м. Берегове, м. Виноградів Закарпатської області, до 10 квартир.

3.3. Строк поставки товарів або надання послуг: **до 15 грудня 2017 р.**

4. Інформування про процедуру закупівлі:

4.1. Адреса веб-сайта, на якому замовником розміщується інформація про закупівлю: **www.mil.gov.ua розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир.

4.2. Дата оприлюднення та номер оголошення про проведення процедури закупівлі, опублікованого в засобах масової інформації: **№ 286/7/6231-НЕР у газеті «Народна армія» від 19.10.2017 № 42 (5522).**

5. Результат проведення процедури закупівлі:

5.1. Дата визначення переможця конкурсу, який подав найвигіднішу конкурсну пропозицію: **10.11.2017 року.**

5.2. Конкурс відмінено чи визнано таким, що не відбувся:

5.2.1. Причина: **за лотами 3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 23 та 25** — за лотами не подано жодної пропозиції; **за лотами 1, 2, 14 та 22** — у зв'язку з відхиленням всіх конкурсних пропозицій; **за лотами 8 та 24** — у зв'язку з допущенням до оцінки менше ніж двох учасників.

6. Інформація про переможців конкурсу:

Лот 5 — м. Чернігів, до 20 квартир; гранична вартість 1 м² — 14 493,30 грн.

19.5 Товариство з обмеженою відповідальністю «КОМПЛЕКС РІКО», предмет закупівлі: 1 квартира у м. Чернігів, вул. Шевченка 97А, кв. № 45; вартість 1 кв. м — 14 300,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 107,9 м², загальна ціна — 1 542 970,00 грн, тел. (095) 289–54–50, (0462) 677–891, 39350080riko@gmail.com.

21.5 Товариство з обмеженою відповідальністю «ФУТБОЛЬНИЙ КЛУБ «ДИНАМО», предмет закупівлі: 8 квартир у м. Чернігів, вул. Дмитра Самоквасова, 12, кв. №№ 1–5, 10, 36, 40; вартість 1 кв. м — 14 350,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 518,9 м², загальна ціна — 7 446 215,00 грн, тел. (063) 485–44–32, khurtak@ukr.net.

22.5 Товариство з обмеженою відповідальністю «РАСТ», предмет закупівлі: 11 квартир у м. Чернігів, вул. Текстильників, 26А, кв. №№ 4, 5, 11, 23, 29, 35, 41, 47, 53, 58, 59; вартість 1 кв. м — 14 400,00 грн без ПДВ; загальна площа — квартир 806,90 м², загальна ціна — 11 619 360,00 грн, тел. (0462) 699–519, tovrast@ukr.net.

Лот 7 — м. Львів, до 30 квартир; гранична вартість 1 м² — 21 849,00 грн.

24.7 Товариство з обмеженою відповідальністю «Житлово-будівельна компанія «Ваш Дім», предмет закупівлі: 16 квартир у м. Львів, вул. Пасічна 169В, кв. №№ 3, 11, 34, 37, 43, 48; вул. Пасічна, 169Г, кв. №№ 4, 8, 45, 76, 80, 85, 86, 116, 118, 154; вартість 1 кв. м — 21 600,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 1 189,80 м², загальна ціна — 25 699 680,00 грн, тел. (032) 297–76–05, office@vashdim.com.ua.

35.7 Товариство з обмеженою відповідальністю «ЗІРА-КОНСАЛТ», предмет закупівлі: 5 квартир у м. Львів, вул. Пасічна, 169Г, кв. №№ 13, 18, 23, 90, 91; вартість 1 кв. м — 21 849,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 420,40 м², загальна ціна — 9 185 319,60 грн, тел. (0342) 500–445, reemo85@gmail.com.

Лот 15 — м. Харків, до 10 квартир; гранична ціна 1 м² — 18 631,00 грн.

25.15 ФО Жиляєв Костянтин Анатолійович, предмет закупівлі: 6 квартир у м. Харків, просп. 50-річчя ВЛКСМ (просп. Ювілейний), 67Б, кв. №№ 80, 71, 203, 68, 185, 195; вартість 1 кв. м. — 16 374,23 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 405,70 м², загальна ціна — 6 643 025,11 грн, тел. (050) 783–95–51, east21222@gmail.com.

26.15 ФО Калініна Юлія Володимирівна, предмет закупівлі: 1 квартира у м. Харків, просп. 50-річчя ВЛКСМ (просп. Ювілейний), 67Б, кв. № 239; вартість 1 кв. м. — 16 733,25 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 63,50 м², загальна ціна — 1 062 561,38 грн, тел. (099) 318–29–59, kalinka4@i.ua.

Лот 20 — м. Полтава, до 5 квартир; гранична вартість 1 м² — 13 364,49 грн.

10.20 Товариство з обмеженою відповідальністю «ЖІТЛОТЕХБУД ІНВЕСТ», предмет закупівлі: 5 квартир у м. Полтава, бульвар Боровиковського, 4, кв. №№ 2, 26, 38, 40, 127; вартість 1 кв. м. — 13 300,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 278,60 м², загальна ціна — 3 705 380,00 грн, тел. (050) 304–84–89, 40761124@gov.ua.

Лот 21 — м. Суми, до 5 квартир; гранична вартість 1 м² — 12 420,69 грн.

33.21 Приватне акціонерне товариство «Сумбуд», предмет закупівлі: 5 квартир у м. Суми, просп. М. Лушпи, 5, корп. 4, кв. №№ 1, 52, 53, 60, 59; вартість 1 кв. м — 11 259,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 335,03 м², загальна ціна — 3 772 102,77 грн, тел. (0542) 655–417, 655–370, Luda_ukssumstroy@ukr.net.

Лот 26 — м. Чоп, м. Берегове, м. Виноградів Закарпатської області, до 10 квартир; гранична вартість 1 м² — 12 012,45 грн.

18.26 Товариство з обмеженою відповідальністю «НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО «УКРПРОМВПРОВАДЖЕННЯ», предмет закупівлі: 8 квартир у м. Чоп Закарпатської обл., вул. Чапаєва (Темето), 11, кв. №№ 31, 30, 27, 25, 33, 19, 28, 21; вартість 1 кв. м — 11 980,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 537,50 м², загальна ціна — 6 439 250,00 грн, тел. (044) 574–72–02, 291–60–02, info@upv.kiev.ua.

20.26 Товариство з обмеженою відповідальністю «МАРКЕТІНВЕСТГРУП», предмет закупівлі: 2 квартири у м. Чоп Закарпатської обл., вул. Чапаєва (Темето),11, кв. №№ 16, 15; вартість 1 кв. м — 12 005,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир — 134,40 м², загальна ціна — 1 613 472,00 грн, тел. (044) 285–23–53, 4594227@ukr.net.

***

Оголошення № 286/7/6834-НЕР
про проведення конкурсу на закупівлю квартир
на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. Найменування: **Міністерство оборони України.**

1.2. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: **00034022.**

1.3. Місцезнаходження: **Повітрофлотський проспект, 6, м. Київ, 03168.**

1.4. Реєстраційний рахунок замовника: **35222201018611, 35229301018611, 35225101018611, 35217001018611.**

1.5. Посадові особи замовника, уповноважені здійснювати зв'язок з учасниками (прізвище, ім'я, по батькові, номер телефону та телефаксу із зазначенням коду міжміського телефонного зв'язку, e-mail): **Зязєв Олександр Васильович, Щербань Анатолій Олексійович, тел. (044) 4547459; факс: (044) 4547459, ddz7@ukr.net; Змієвський Олександр Леонідович (Кутляєва Наталія Валеріївна), тел. (044) 271–12-60.**

1.6. Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): **Міністерство оборони України, 00034022.**

2. Розмір бюджетного призначення за кошторисом або очікувана вартість предмета закупівлі: **321 419 246,00** (триста двадцять один мільйон чотириста дев'ятнадцять тисяч двісті сорок шість) грн 00 коп.

3. Адреса веб-сайта, на якому замовником розміщується інформація про закупівлю: www.mil.gov.ua, **Розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир.

4. Інформація про предмет закупівлі:

4.1. Найменування предмета закупівлі: **закупівля квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України.**

4.2. Опис предмета закупівлі чи його частин:

лот 1 — м. Київ, до 30 квартир; **лот 2** — м. Бровари Київської області, до 10 квартир; **лот 3** — с. Софіївська Борщагівка, с. Петропавлівська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, до 30 квартир; **лот 4** — м. Вінниця, до 20 квартир; **лот 5** — м. Львів, до 20 квартир; **лот 6** — м. Броди, м. Самбір, м. Дрогобич, м. Стрий Львівської області до 20 квартир; **лот 7** — м. Івано-Франківськ до 30 квартир; **лот 8** — м. Коломия Івано-Франківської області, до 5 квартир; **лот 9** — м. Рівне, до 10 квартир; **лот 10** — м. Хмельницький, до 20 квартир; **лот 11** — м. Чернівці, до 10 квартир; **лот 12** — м. Полтава, до 10 квартир; **лот 13** — м. Суми, до 5 квартир; **лот 14** — м. Тернопіль, до 10 квартир; **лот 15** — м. Одеса, до 20 квартир; **лот 16** — м. Луцьк, до 10 квартир; **лот 17** — м. Харків, до 20 квартир; **лот 18** — м. Херсон, до 20 квартир; **лот 19** — м. Новоград-Волинський Житомирської області, до 5 квартир; **лот 20** — Дніпро, до 20 квартир.

4.3. Строк поставки товарів (квартир):

На вторинному ринку: **Термін передачі квартир:** *20 грудня 2017 року .*

Строк дії договору: *до 30 грудня 2017 року.*

На умовах пайової участі: **Термін передачі квартир:** *до 30 березня 2018 року.*

Строк дії договору: *до 30 червня 2018 року.*

5. Строк дії конкурсних пропозицій: **90 календарних днів.**

6. Подання конкурсних пропозицій:

6.1. Місце: **проспект Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України, 2 поверх, кімната 200.**

6.2. Строк: **27.11.2017 року.**

6.3. Час: **до 12:00 год.**

7. Розкриття конкурсних пропозицій:

7.1. Місце: **проспект Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України, 2 поверх, кімната 200.**

7.2. Дата: **27.11.2017 року.**

7.3. Час: **о 14:30 год.**

8. Додаткова інформація: Конкурсна документація та зміни до неї розміщуються на веб-сайті www.mil.gov.ua, Розділ **«Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир. Основні умови договору: відповідно до вимог конкурсної документації.

Для одержання перепусток у разі необхідності отримання конкурсної документації в Департаменті державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів МО України та подання конкурсних пропозицій в день, що передує дню розкриття, необхідно до 15:00 години повідомити кандидатуру представників учасника за тел./факс: 454–74–59. Перепустка надається за наявності паспорта.

Житлові будинки мирних мешканців у розумінні «захисників руского міра» теж ціль

У НИХ ЗАЛИШИЛАСЬ ТІЛЬКИ ОДНА «ЗАБАВА»...

БОЙОВИКАМ НА ДОНБАСІ ПОТРІБНА ЯК ПОВІТРЯ, ХОЧА Б НА ОКРЕМИХ ДІЛЯНКАХ, «МАЛЕНЬКА ПЕРЕМОЖНА ВІЙНА», НЕХАЙ НАВІТЬ ТАКТИЧНОГО МАСШТАБУ. ІНАКШЕ КІНЕЦЬ ПРОЕКТУ «НОВОРОСІЯ» — ЯВНО НЕ ЗА ГОРАМИ. БО НІЧИМ ІНШИМ «РЕСПУБЛІКИ» ПОХВАЛИТИСЯ НЕ МОЖУТЬ

Упродовж останніх тижнів проросійські бойовики дедалі частіше й потужніше б'ють по позиціях українських військ або по населених пунктах, розташованих безпосередньо біля лінії розмежування. Використовують вони автоматичну стрілецьку зброю, великокаліберні кулемети та снайперські гвинтівки, ручні й станкові гранатомети, зенітні установки, а бува, і заборонені Мінськими домовленостями 82- та 120-міліметрові міномети, ствольну й реактивну артилерію, бронетехніку, включно з танками

Тож, незважаючи на зусилля України та міжнародної спільноти, яка підтримує її в протистоянні агресорові, бойові дії на Донбасі тривають, час від часу спалахуючи черговими загостреннями.

Однак останнім часом усі ці обстріли та збройні провокації з боку окупаційних формувань набули на відміну від звичних, або чергових дещо іншого характеру.

Ось, наприклад, ділянка фронту в північно-західному куті Донецької агломерації (від селища Піски до північно-східних передмість Авдіївки). Протягом 2016–2017 років бойовики не припиняють тут вогонь. Майже щодня вони обстрілюють позиції наших військ у Пісках, на околицях ДАПу, наші підрозділи в Опитному, на позиції «Зеніт» і біля шахти «Бутовка», поблизу Авдіївки. Та ще й не дотримуючись жодних, бодай мінімальних, правил війни. Гатять по всьому, що потрапляє в їхній приціл.

Окрім того, дуже активно й саме з ініціативи бойовиків тут точиться снайперська та мінна війна, активно діють диверсійні групи. Дуже схожа ситуація також у районі ділянки Широкине – Пав-лопіль на Маріупольському напрямку, поблизу околиць Горлівки та на окремих ділянках Луганського напрямку (в районі Попасної й дороги Р-66, відомої під місцевою назвою «Бахмутка», від селища Донецьке до Трьохізбенки) та на інших ділянках лінії фронту.

Однак із військового погляду всі ці провокації їм нічого так і не дали, навпаки, становище передових позицій окупаційних підрозділів тільки погіршилося. Це визнають і самі бойовики. Наприклад, відомий колаборант, колишній керівник спецпідрозділу «Альфа» СБУ в Донецькій області, який зрадив присягу, та колишній «секретар ради безпеки «ДНР» і «командир» сумно-звісного «батальйону Восток» такий собі Ходаківський нещодавно заявив у ефірі одного з окупаційних телеканалів: «Ми втратили деякі позиції з початку січневого загострення, тобто практично за рік. Ми втратили частину сірої зони, і досить значну…»

Але песимізм із приводу воєнної ситуації в районі конфлікту відчуває не один Ходаківський. Навіть один із «батьків-засновників» фейкових утворень під назвою «ДНР» та «ЛНР» пан Гіркін (він же «полковник Стрєлков») заявив із цього приводу в лютому нинішнього року: «Я вважаю, що вони (ідеться про ЗС України. — Авт.) мають, як мінімум, п'ятиразову перевагу в людях і приблизно таку ж перевагу в кількості артилерії, танків та іншої техніки. Плюс вони відтворили авіаційне угруповання й можуть його спробувати застосувати. А ще вони підтягнули серйозне ракетне озброєння — те, що вдалося відновити й привести в боєготовий стан. Тобто якщо ЗСУ завдадуть удару всією своєю міццю, то зімнуть підрозділи корпусів «ДНР», «ЛНР» протягом доби-двох. Я як військовий кажу, першого ж дня вони досягнуть глибоких проривів. І можуть вийти місцями до російського кордону, особливо на південній ділянці. Без підтримки збройних сил Росії зараз корпуси утримати територію «ДНР» та «ЛНР» не зможуть. Питання стоїть тільки в тому, скільки вони протримаються».

Ось такі настрої в людей, які, власне, стояли біля витоків цієї війни і чиїми руками її було розпалено. Звісно, ці оцінки можуть бути суб'єктивними. Але почути їх з вуст ворога в цьому разі цікаво.

І якщо ці оцінки порівняти з фактом продовження з ініціативи самих бойовиків воєнних дій на Донбасі на сучасному етапі, то причини такого становища стануть цілком зрозумілими. Річ у тім, що тільки-но в районі конфлікту перестануть стріляти, військова організація окупантів почне ще швидшими темпами деградувати, і «привид кінця Новоросії» явно замаячить на обрії. Тим більше що той же Гіркін висловлювався щодо цього неодноразово: український уряд «хоче дотиснути Путіна без війни до капітуляції». А з огляду на «успіхи» обох «народних» недореспублік у справі соціально-економічного розвитку захоплених ними територій (згадайте різання на метал або викрадання устаткування цілих заводів, відсутність електро- й водопостачання, закриті й затоплені шахти), це стає майже аксіомою.

От чому вони постійно стріляють і провокують українські війська на ескалацію. Їм для тонусу й підтримки ідеї «особливого шляху Донбасу» як форми окупації українських земель потрібна як повітря якась військова перемога, нехай навіть невеликого, тактичного масштабу. Тому що нічим іншим похвалитися вони не можуть.

Наприклад, відсунути українські війська від траси Донецьк – Горлівка в районі Авдіївки або доповзти до околиць Маріуполя, або нарешті відкинути підрозділи ЗС України від «Бахмутки», ключової для окупантів рокади на Луганському напрямку, або зняти загрозу оточення українськими військами Горлівки. Усе це мало б продемонструвати населенню з голодними шлунками «всю міць, потужність і життєздатність» «народних республік», підтриманих і керованих з-за кремлівського муру.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

СЕСІЯ ООН СХВАЛИЛА ПРОЕКТ РЕЗОЛЮЦІЇ «СТАН З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В АВТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРИМ ТА М. СЕВАСТОПОЛЬ (УКРАЇНА)»

14 листопада 2017 року Третій комітет 72-ї сесії ГА ООН схвалив проект резолюції «Стан з правами людини в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь (Україна)». Співавторами документа стали 42 країни з різних куточків світу.

Проект резолюції є логічним продовженням торішньої резолюції Генасамблеї 71/205 щодо прав людини в окупованому Криму. Рішення про внесення нового документа зумовлено продовженням злочинної політики РФ в окупованому Криму. Слід констатувати, що Росія не виконала жодного положення попередньої резолюції, нарощуючи репресії стосовно етнічних українців, кримських татар та інших осіб, які висловлюють незгоду з окупацією півострова. РФ відмовилась також надати доступ до території тимчасово окупованого Криму представникам ООН, сказано в коментарі Міністерства закордонних справ України.

Цьогорічна резолюція, яка 14 листопада пройшла затвердження в профільному Третьому комітеті ГА ООН, має на меті змусити Росію як державу-окупанта припинити грубі порушення прав та основних свобод людини. Оновлений текст проекту резолюції значною мірою посилює вимоги міжнародного співтовариства до країни-окупанта.

По-перше, це підтримка України в питанні деокупації Криму. Оголошена на цьогорічному 72-му засіданні ГА ООН ініціатива Президента щодо створення міжнародної групи друзів Криму дістане міцну основу зі схваленням резолюції.

По-друге, документ містить заклик до виконання проміжного рішення (наказу) Міжнародного суду ООН у справі України проти РФ від 19 квітня 2017 року, яке досі не виконала Росія. Маємо консолідувати зусилля та примушувати РФ до його виконання.

По-третє, доступ до півострова міжнародним моніторинговим місіям залишається закритим. Це питання має прямий вплив на щоденне життя жителів Криму, а тому потребує негайного вирішення. Постійний прямий міжнародний моніторинг ситуації матиме ефект стримувального фактору й контрольного механізму за дотриманням РФ своїх обов'язків як окупаційної влади згідно з міжнародним гуманітарним правом. Резолюція є одним з елементів забезпечення тиску на РФ та відкриття Криму для міжнародного моніторингу.

Важливими елементами є також засудження незаконного застосування на тимчасово окупованій території України правової системи РФ, зокрема ретроактивного, а також експропріації власності, засудження автоматичного поширення російського громадянства на резидентів Криму, заборона призову до лав ЗС РФ, що прямо заборонено міжнародним гуманітарним правом.

Наступним кроком стане розгляд проекту резолюції на пленарному засіданні ГА ООН у другій половині грудня 2017 року і головне — примушення Російської Федерації до її повного виконання.

Гасло морських піхотинців — «Вірні завжди!»

«ЧОРНІ БЕРЕТИ»: ЕЛІТА ВІЙСЬКА, НЕЗЛАМНИЙ ДУХ НАЦІЇ

МИНУЛО ТРИ РОКИ, ЯК ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ ОКРЕМОЇ БРИГАДИ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ПРИЙНЯЛИ ПЕРШЕ БОЙОВЕ ХРЕЩЕННЯ НА ДОНБАСІ. З ТОГО ЧАСУ ВОНИ НАДІЙНО І САМОВІДДАНО ОХОРОНЯЮТЬ ПІВДЕННО-СХІДНІ РУБЕЖІ НАШОЇ КРАЇНИ

Після виходу з окупованого Криму з підрозділів окремої бригади берегової оборони та окремих батальйонів морської піхоти було сформовано окрему бригаду морської піхоти. Будучи єдиною такою частиною в Збройних Силах України, вона фактично з перших днів АТО бере участь у бойових діях на Сході України

Особовий склад бригади морської піхоти нещодавно повернувся з району виконання бойових завдань та вперше за останні три роки відзначить своє професійне свято в пункті постійної дислокації.

— Перше бойове хрещення на Донбасі ми прийняли у вересні 2014 року, — пригадує начальник служби інженерного забезпечення бригади майор Назар Малиновський. — Ротно-тактична група з більш ніж 300 вояків, винятково добровольців, стримувала ворога на ділянці Гранітне — Старогнатівка. З важкого озброєння ми мали лише три танки, три БМП і шість мінометів. А росіяни сконцентрували війська, які в рази були більші за кількістю й мали підтримку ствольної артилерії, РСЗВ БМ-21 «Град», танків і які перейшли до активних наступальних дій. Нашій РТГ було поставлено завдання — висунутися в район Гранітного й не допустити прориву оборони.

Одним із важливих моментів у цьому протистоянні стала танкова дуель, яка відбулася між нашим екіпажем на Т-64 й російськими Т-72 в районі Старогнатівки на початку жовтня 2014 року.

— Коли ми отримали інформацію, що по позиціях наших сусідів із 72-ї бригади біля Старогнатівки стріляють російські танки, то вирушили на допомогу, — розповідає учасник того пам'ятного бою лейтенант Максим Гаврилюк. — Екіпаж у нас був офіцерський: командир танка старший лейтенант Максим Буковський, лейтенант Іван Поліщук і я. На той час ми вже мали бойовий досвід. Коли висувалися на рубіж, заходили приховано з посадки. Зробили два пристрілювальних постріли, 300 метрів — назад і чкурнули в іншу лісосмугу. А звідти зайшли до них уже з флангу. Підійшли на відстань прямого наведення й стали працювати, використовуючи так звану карусель: постріл, задній хід, зміщення ліворуч; постріл, задній хід, зміщення праворуч. Одним із пострілів влучили в ціль. Ворожий танк задимів, інші розвернулися й відійшли.

Ще однією яскравою сторінкою бойового шляху бригади стала оборона Маріуполя. Протягом двох років морпіхи разом з іншими підрозділами були надійним щитом на півдні нашої країни.

За цей час було визволено селища Широкине, Лебединське, Талаківка, Сопіне, Бердянське, Водяне. Тоді ж було зайнято важливі позиції поблизу Комінтернового й Саханки.

За мужність і стійкість, виявлені в боях за українську землю, нагороджено орденами Богдана Хмельницького, Данила Галицького, «За мужність» різних ступенів понад 300 військовослужбовців бригади морської піхоти, а п'ятьох удостоєно ордена «Народний Герой України». На жаль, не обійшлося без утрат: під час війни на Донбасі героїчно загинуло 40 українських морських піхотинців.

За словами комбрига, війна внесла значні корективи в бойову підготовку. Взяти, для прикладу, танкові підрозділи. Під час бойових дій танки показали себе не лише як потужний вогневий засіб, а й як універсальне, добре захищене та мобільне укриття для підтримки піхоти. Тому на нещодавніх бригадних навчаннях, окрім іншого, було відпрацьовано взаємодію мобільних танкових груп із піхотними підрозділами як під час дій у наступі, так і в обороні. Було змодельовано реальну ситуацію під час бою поблизу Водяного. Тоді екіпажам двох танків Т-64 і одного БМП-2 довелося прикривати дії піхотного взводу, який, переслідуючи бойовиків, що відступали, захопив ворожу позицію. Водночас, ведучи практично фронтальну атаку, нашому підрозділові вдалося уникнути серйозних утрат. Танки й БМП забезпечили не тільки вогневу підтримку піхоті, а й ефективний захист від флангового вогню. Відмовившись від лінійної тактики, бронетехніка йшла уступом, надійно прикриваючи бійців бронею зліва та справа, закриваючи їх таким чином від кинджального флангового вогню й даючи змогу здійснювати прицільний вогонь. У такій ситуації важливо не зламати під час руху захисну «побудову», створену з бронетехніки, і не підставити людей під вогонь. От саме такі дії й удосконалюють під час навчань. Поповнили свій арсенал практичних навичок і знань новими елементами бойових вправ і нормативів й артилеристи, розвідники, сапери.

З урахуванням бойового досвіду морпіхи змінили підхід і до психологічної та фізичної підготовки особового складу. Адже морський піхотинець має бути міцним у різних екстремальних ситуаціях. Тому для морських піхотинців було запроваджено марш-кидки в повній екіпіровці зі зброєю та боєкомплектом на віддаль 70 км.

За мужність і стійкість, виявлені в боях за українську землю, нагороджено орденами Богдана Хмельницького, Данила Галицького, «За мужність» різних ступенів понад 300 військовослужбовців бригади морської піхоти, а п'ятьох удостоєно ордена «Народний Герой України». На жаль, не обійшлося без утрат: під час війни на Донбасі героїчно загинуло 40 українських морських піхотинців

За сценарієм, під час маршу морпіхи пересуваються складним рельєфом місцевості й мають подолати водні, піщані та лісові перешкоди. Майже перед фінішем, коли вони фізично виснажені, їх очікує «сюрприз» — навчальна атака на укріплену позицію противника або несподівана засідка ворога з боку лісосмуги.

— Пам'ятаю, що перші десять кілометрів ішли бадьоро, навіть жартували. Але згодом усі замовкли й ледве переводили подих. На середині шляху броня реально починає до землі придавлювати, — ділиться враженнями від подолання 70-кілометрового маршу головний старшина бригади сержант Сергій Комлик. — Найважче йти по піску, ноги грузнуть, опори не відчуваєш. Потім — водна перешкода. Зброю піднімаєш над головою, по пояс у воді, а тут іще команда «Бігом!». Руки вже немов оніміли, ноги свинцем налилися, але ти зуби зціпив... і вперед! Сам себе після цього поважаєш. Пишаєшся, що ти витримав цей іспит, не зламався. Ну й, звісно, на своїх товаришів зовсім по-іншому дивишся, як на братів. Тоді по-справжньому розумієш, що таке командний дух. І таку перевірку на витривалість регулярно долають усі, навіть загартовані війною морпіхи.

Прес-офіцер бригади старший лейтенант Олександра Безсмертна наголошує, що морські піхотинці дуже дорожать своїми традиціями й належністю до «чорних беретів». Але це право вони не дістають автоматично, його потрібно заслужити, пройшовши випробування смугою перешкод. Тому для неї теж було важливо пройти цей іспит разом з усіма, перевірити себе на міцність, домогтися права носити чорний берет. Дивлячись на цю тендітну, струнку дівчину, важко уявити, як вона змогла подолати це випробування, котре до снаги далеко не кожному чоловікові. Але вона це зробила. Щоправда, вона згадує усміхаючись, що, коли довелося разом з усіма нести величезну колоду по воді, її зросту не вистачало, щоб голова залишалася на поверхні води. На допомогу прийшов комбат майор Вадим Сухаревський, який підставив своє надійне плече. Утім це не заборонено правилами іспиту…

А ще комбриг радо розповів про те, що останнім часом помітно оновлюється й парк техніки морпіхів. — Неможливо порівнювати сьогоднішній рівень забезпечення, укомплектованості, підготовки особового складу бригади, його вмотивованості з тим, що було на початку війни. Приміром, технікою й озброєнням нині ми укомплектовані на понад 95 відсотків. Нещодавно отримали кілька десятків модернізованих танків Т-80, машин для надання медичної допомоги «Хаммер», «Саксон», санітарні машини «Богдан». Пройшло плановий капітальний ремонт й артилерійське озброєння.

За словами командира бригади, бойовий досвід морських піхотинців уже гідно оцінили й міжнародні військові партнери. «Чорні берети» регулярно беруть участь у міжнародних навчаннях на теренах інших держав, де вчаться взаємодіяти зі своїми іноземними партнерами. До речі, після того, як розпочалася антитерористична операція й морпіхи набули бойового досвіду, вони й самі стали навчати представників армій інших країн світу під час різних багатонаціональних навчань. А ще за результатами цих навчань окремі наші підрозділи було сертифіковано відповідно до стандартів НАТО, що дало їм змогу заступати на чергування в складі Сил реагування НАТО та Бойової тактичної групи ЄС «Хелброк».

Олександр КІНДСФАТЕР

НА ДИВІЗІОНИ ЗАПУСКАЛИ ОДНОЧАСНО ПО ДЕКІЛЬКА МІШЕНЕЙ

ВИЯВИТИ ТА ЗНИЩИТИ «РЕЙС», КОЛИ ТОЙ ЛЕТИТЬ ПРЯМИМ КУРСОМ НА ПОЗИЦІЇ ДИВІЗІОНУ ТА ЩЕ Й НА ВИСОТІ 200 МЕТРІВ, — ЗАВДАННЯ НЕПРОСТЕ І ДЛЯ ДОСВІДЧЕНИХ РАКЕТНИКІВ

Півтори тисячі військовослужбовців. Майже п'ять сотень одиниць військової техніки. Протягом короткого часу на полігоні було зосереджено потужне протиповітряне угруповання. Задіяно майже всі типи систем та комплексів ЗРВ, що мають на озброєнні Повітряні Сили. Більшість із дивізіонів прибули завчасно, здійснивши кількасоткілометрові марші. Та для окремих підрозділів участь у бойових стрільбах зенітних керованих ракет середньої дальності стала цілковитою несподіванкою: їх підняли по тривозі лише за вісім годин до початку стрільб

До випробувань зенітних керованих ракет комплексів «Бук-М1» долучилися й дивізіони С-300, безпілотна авіація і навіть підрозділи ППО Сухопутних військ, озброєні ЗРК «Оса-АКМ».

— Такий масштабний захід ми проводимо вперше за багато років. Разом із перевіркою якості озброєння ми дали можливість бойовим обслугам ЗРВ відпрацювати й практичні завдання з бойовими пусками, — зазначив начальник зенітних ракетних військ Повітряних Сил ЗС України генерал-майор Дмитро Карпенко. — При цьому залучили й підрозділи, що перебували на бойовому чергуванні в системі ППО країни. Таким чином ми перевірили готовність чергових сил та охопили якомога більшу кількість бойових розрахунків.

Командування намагалося максимально ускладнити тактичну обстановку та наблизити її до реальних бойових умов. Окрім того, що «Буками» і «трьохсотками» стріляли по реальних повітряних цілях, як мішень використали не звичні та легкі для ураження САБи (освітлювальні авіаційні бомби), а розвідувальні безпілотні літальні апарати Ту-143 «Рейс».

ЗРК С-300ПТ виконували бойові стрільби вперше за роки незалежності

— Одинадцять «Рейсів» працювали на гранично малих висотах та на швидкостях понад 900 км/год, — говорить генерал-майор Дмитро Карпенко. — За своїми параметрами вони наближені до такої складної цілі, як крилата ракета. Виявити та знищити «Рейс», коли той летить прямим курсом на позиції дивізіону та ще й на висоті 200 метрів, — завдання непросте і для досвідчених ракетників. Тож бойовим обслугам довелося працювати на межі можливостей.

Самі армійці жартують, що стріляти по одиночних цілях їм уже не цікаво. Для цього, вперше з 2001 року, на дивізіони запускали одночасно по декілька мішеней. Боротися із груповими цілями ще важче. Попри це, жоден «Рейс» повз позиції не пролетів. При цьому ані «буківці», ані розрахунки С-300ПС та С-300ПТ не схибили.

Останні, до речі, виконували бойові стрільби вперше за роки незалежності. С-300ПТ, а також командний пункт системи С-300П незадовго до цього пройшли відновний ремонт на одному з підприємств «Укроборонсервісу». Представники Командування зазначають, що системи цього типу не виготовляються в Україні, тож донедавна з їх ремонтом виникали певні проблеми. Нині ж вітчизняна оборонка довела, що здатна якісно ремонтувати і цей тип озброєння ЗРВ.

— За результатами пусків ЗРК «Бук-М1» та за попередньою оцінкою спеціальної міжвідомчої комісії вже до кінця 2017 року буде прийнято рішення щодо продовження ресурсу ракет 9М38 та 9М38М1. Це дозволить значно збільшити парк зенітних керованих ракет для ЗРК «Бук-М1» та мати 100% ресурсних ракет до нього, — підсумував начальник зенітних ракетних військ Повітряних Сил ЗС України генерал-майор Дмитро Карпенко.

Владислав ДЕМ'ЯНЕНКО

ВЛУЧИЛИ… НА 300 000 ГРИВЕНЬ!

ФІНАЛІСТИ КОНКУРСУ «НАЙКРАЩИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗЕНІТНИХ РАКЕТНИХ ВІЙСЬК» ЗМАГАЛИСЯ ПІД ЧАС БОЙОВИХ СТРІЛЬБ

Підрозділи зайняли вихідні позиції у готовності до виконання бойових пусків! Настає найбільш відповідальний і видовищний, а відповідно, й найскладніший етап конкурсу на найкращий підрозділ ЗРВ. Не просто виконання нормативів на швидкість або демонстрація маневрів, а бойові пуски ракет по реальній цілі. «Вести бій» доводиться в непростих умовах: через спеціально створену складну повітряну обстановку «розгледіти» ціль украй складно. А комісія стежить, хто швидше виявить ціль, захопить та знищить її.

Старший лейтенант Дмитро на таких навчаннях уперше. Це ж не жарти! На полігоні — понад півтори тисячі військових і майже півтисячі одиниць бойової техніки. Він ледь стримує хвилювання та вперше тисне на кнопку пуску. Товариші по службі тримають за нього кулаки. Ще кілька десятків секунд, і ракета ЗРК «Бук-М1» досягає цілі — безпілотного літального апарата Ту-143 «Рейс». Влучив! Офіцер не приховує радості.

А через день Дмитро знову покаже клас: ще один його вдалий пуск стане чудовим фінальним акордом, а Шепетівський зенітний ракетний полк, у якому він служить, вибере заслужене перше місце у своїй номінації.

— Ми серйозно готувалися, — говорить молодий офіцер. — Для мене це були перші стрільби, тож емоцій вистачить надовго. Коли ракета сходить із самохідної вогневої установки, відчуваєш одночасно і хвилювання, і відповідальність.

Спілкуємося після завершення змагань, коли підрозділ вирушає до місця постійної дислокації. Попереду — сотні кілометрів, ракетники стомлені, але задоволені.

— ЗРК — колективна зброя, тож результат залежав від багатьох людей, — пояснює старший лейтенант. — Ми всі разом і кожен окремо викладалися на максимум можливостей.

І хоча шепетівські ракетники відпрацювали на «відмінно», вони стверджують, що змагання для них — другорядний момент. А про грошовий приз і поготів не здогадувалися. Кажуть, що для них це була звичайна бойова робота, а отриманий сертифікат на оновлення техніки став приємною несподіванкою.

— Ми ж не спортсмени, які стоять на старті, — ділиться думками заступник командира дивізіону. — Ми знаємо, що є ціль і що її потрібно уразити. Але, зізнаюся, висока оцінка тішить. А щодо натренованості підрозділу, то секрет простий: Шепетівський полк — бойова частина. Наш дивізіон провів у АТО більше як два роки. Відповідно, всі дії давно доведено до автоматизму.

Генерал-майор Дмитро Карпенко, начальник зенітних ракетних військ Повітряних Сил ЗС України:

— У ЗРВ такі конкурси відбуваються протягом останніх трьох років. Але нинішні змагання відрізняються від попередніх. Ми вперше організували фінал конкурсу з проведенням бойових стрільб. Окремо оцінювали підрозділи, що мають на озброєнні зенітні ракетні системи С-300, і окремо ті, що працюють із ЗРК «Бук-М1». Також цього року було визначено призовий фонд. Найкращий підрозділ С-300 отримав 100 тис. грн. За друге й третє місця — по 60 тис. і 40 тис. грн відповідно. Найкращий підрозділ «Бук-М1» отримав 60 тис. грн, за друге місце — 40 тис. грн. Ці кошти — то не преміальні, які учасники могли б розділити між собою. Їх надають із ремонтного фонду, тож вони підуть виняткова на вдосконалення матеріальної бази конкретного дивізіону. Та наступного року зробимо все можливе, аби за результатами конкурсу можна було додатково преміювати й учасників.

Практично в кожному дивізіоні пуски здійснювали молоді офіцери, які до цього не мали досвіду бойових стрільб. До того ж, якщо два минулих роки такі змагання відбувалися на рівні бойових обслуг, то нині в конкурсі брали участь повністю укомплектовані дивізіони.

— Із кожним таким змаганням планка підготовки військ піднімається, — коментує полковник Юрій Данилін, начальник відділу бойової підготовки зенітних ракетних військ Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. — Нинішній конкурс став реальною демонстрацією досягнень ракетників за останні кілька років. Ривок потужний. Рівень підготовки взагалі не можна порівнювати з тим, який був десять чи навіть три роки тому.

Полковник розповідає, що вибір переможців був дуже непростим. Практично до останньої хвилини дивізіони йшли, як кажуть, нога в ногу. Оскільки пуски було виконано на 100 відсотків влучно, комісії довелося звертати увагу на найменші дрібниці: навіть такі речі, як обладнання позицій, їх маскування.

— До останньої хвилини очевидних лідерів не було, — додає Юрій Віталійович. — Усі шість дивізіонів, які дійшли до фіналу, продемонстрували високий професіоналізм. Переможця визначали частки секунди під час стрільб, майстерність на марші й під час обслуговування техніки… Найкращим підрозділом «Бук-М1» визнали вояків Шепетівського полку, а серед підрозділів С-300 перемогли ракетники з Первомайська.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

У ДЕСАНТНИКІВ — НОВІ БЕРЕТИ, НАЗВА ВІЙСЬК ТА ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО

ЗАМІСТЬ БЛАКИТНИХ НАШІ БІЙЦІ ДЕСАНТНО-ШТУРМОВИХ ВІЙСЬК НАДІНУТЬ БЕРЕТИ КОЛЬОРУ MAROON, ЯКІ ПРИЙНЯТІ У БІЛЬШОСТІ КРАЇН НАТО

Темно-бордовий берет — міжнародний символ десантних підрозділів

21 листопада в частинах ВДВ відбудеться прощання з блакитним беретом. Цей символ десантників йде в минуле, а замість нього наші бійці, наслідуючи досвід НАТО,носитимуть темно-бордові (колір maroon). ВДВ перейменують на Десантно-штурмові війська (ДШВ). Професійне свято десантники відтепер відзначатимуть 21 листопада — в день святого архістратига Михаїла, покровителя парашутистів

«У будь-якому процесі настає час змін. Такий же час настав і в десантно-штурмових військах, — заявив командувач Високомобільних десантних військ (ВДВ) ЗС України генерал-лейтенант Михайло Забродський. — Ми не відрікаємося від блакитного берета. Його очікує безсмертя, шана, добра згадка і пам'ять про всіх, хто його носить, носив і, можливо, буде носити в майбутньому як відзнаку, як символ бойової молодості, бойового минулого і славетних подвигів воїнів-десантників».

Зміна блакитних беретів на берети кольору maroon пов'язана з тим, що саме такі кольори носять воїни-десантники в більшості країн світу включно з членами НАТО.

Першу десантну дивізію було сформовано у складі Королівських збройних сил Великої Британії 1941 року. 1942-го вперше було запроваджено елемент одягу, що відрізняв десантників від решти вояків, — командир 1-ї десантної дивізії генерал Фредерік Браунінг ввів у користування темно-бордовий берет. Саме в них британські десантники пройшли хрещення вогнем у першому бою. Повітряний десант країн Британської співдружності націй, зокрема Канади, так само отримав берети кольору maroon. Саме в таких беретах десантники Великої Британії, Канади, польських збройних сил на Заході та інших країн брали участь у безпрецедентній за масштабами операції з висадки у Нормандії в червні 1944 року.

Ще 1943 року британські десантники офіційно надають честь носити темно-бордовий берет 509-му парашутному батальйону армії США. Відтоді поступово темно-бордовий колір беретів десантних підрозділів став світовою традицією.

Нині 59 країн світу (тих, де десантні підрозділи не є водночас силами спеціальних операцій) використовують темно-бордовий берет. Зокрема це 19 країн НАТО. В деяких країнах десантні підрозділи, що виконують роль спеціальних сил, використовують зелені берети.

Лише у семи (!) країнах світу десантники носять блакитні берети. Це Росія і країни, що й досі від неї залежні: Таджикистан, Казахстан, Киргизія, Вірменія та Білорусь. Болгарія (єдиний виняток серед країн колишнього соцтабору) використовує блакитний берет для підрозділу спеціальних сил. Для всього світу блакитний берет є символом міжнародних сил з підтримання миру, що утворюються за рішенням Організації Об'єднаних Націй.

Оскільки Велика Британія перша у світі почала впроваджувати ідею повітряної піхоти ще під час Першої світової війни, сформувала першу повноцінну бойову окрему десантну дивізію й обрала для десантників темно-бордовий колір, з поваги до звитяг британських та американських десантників, що воювали в бордових беретах під час Другої світової, армії світу визнають темно-бордовий берет як міжнародний загально прийнятий колір берета десантних підрозділів.

До речі, й в радянському десанті також спочатку був введений темно-бордовий берет. Саме такий варіант у червні 1967 року був затверджений тодішнім командувачем ПДВ генералом армії Василем Маргеловим. Берети кольору maroon навіть почали надходити до військ, але 1969 року офіційним розпорядженням міністра оборони СРСР їх замінили на блакитні. Цьому передувало вторгнення радянських військ до Чехословаччини 1968 року. Трагедія «Празької весни» стала крахом соціалізму з людським обличчям. Масштабна програма лібералізації, яка могла перетворити Чехословаччину на сучасні Швецію або Норвегію, розбилася на друзки під гусеницями радянських танків. Тоді загинуло більше сотні громадян Чехословаччини, кількасот отримали поранення. Під час тих подій військовослужбовці 317-го парашутно-десантного полку носили малинові берети, а бійці 7-ї повітрянодесантної дивізії несподівано наділи блакитні. Через це місцеві жителі спочатку переплутали радянських десантників із миротворцями ООН. Вони швидко окупували аеродроми країни та захопили в полон лідерів чеського опору. Потім були вторгнення під прикриттям інтернаціонального обов'язку в Афганістан, події у Прибалтиці, перша та друга війни в Чечні, Придністров'я, Грузія…

Отже, необхідність у змінах давно назріла. Блакитний берет — це водночас і спадщина СРСР — країни, якої вже немає. Правонаступницею всього радянського стала Російська Федерація.

З поваги до звитяг українських десантників під час нинішньої російсько-української війни їм пропонується використовувати берет як єдиний повсякденний та парадний головний убір. Від солдата і до генерала. Не кашкет, а берет кольору крові, пролитої в боях за державний суверенітет, територіальну цілісність та свободу України.

У руслі реформи ВДВ відбувається також ребрендинг назви військ. Адже українська абревіатура ВДВ — Високомобільні десантні війська, запроваджена 2012 року (замість аеромобільних військ), як і блакитний берет, знову ж таки відсилає до російського сенсу ВДВ — «воздушно-десантные войска».

Водночас назва Десантно-штурмові війська точніше відображає сутність і принципи бойового застосування підрозділів, які увійшли до складу високомобільних десантних військ. 2014 року, на початку АТО, ці частини мали легке озброєння, але змушені були штурмувати добре укріплені райони противника, визволяли Слов'янськ, Краматорськ, Ямпіль, Шахтарськ, Дебальцеве, проводили рейди в тилу ворога. З часом їх підсилили, додався артилерійський компонент, з'явилися танки й інше важке озброєння.

І останнє: свято десантників переноситься з 2 серпня на 21 листопада, який у східній християнській традиції відзначається як день архістратига Михаїла. У країнах Європи десантники вважають його своїм заступником. Зрештою, навіть особливості нинішнього однострою наших десантників засвідчують логіку такої зміни. Беретний знак зображує шатро парашута як символ десантних підрозділів у всьому світі. Розкриті крила означають, що десантні підрозділи — це удар з неба. А ще крила символізують архістратига Михаїла. Як у командувача небесного воїнства в Михаїла є вогняний меч, яким він випалює священним вогнем скверну. На емблемі це меч із полум'яним лезом вістрям донизу.

Є чимало збережених козацьких прапорів, на яких зображено саме полум'яний меч архістратига Михаїла. Він виконував роль покровителя Війська Запорозького низового та всієї України. Напрямок леза — символ удару з небес по землі та символ того, що десантників веде в бій їхній покровитель.

Руслан ТКАЧУК

Зброя метеоролога — точний прогноз

АНАЛІЗ ПОГОДИ В АВІАЦІЇ — ПРОЦЕС БЕЗПЕРЕРВНИЙ

ТОЧНИЙ ПРОГНОЗ МАЄ ВЕЛИКЕ ЗНАЧЕННЯ НЕ ТІЛЬКИ ДЛЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ. ВІЙСЬКОВІ МЕТЕОРОЛОГИ ЗДІЙСНЮЮТЬ ВІДПОВІДНІ РОЗРАХУНКИ Й ДЛЯ СУХОПУТНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ПЛАНУВАННЯ ДЕЯКИХ НАЗЕМНИХ ОПЕРАЦІЙ

Якщо для пересічного громадянина прогноз погоди — лише нагадування взяти парасольку, то для військових це те саме, що й розвіддані. Особливо коли йдеться про авіацію. Адже для успішного та безпечного виконання завдань військовим льотчикам треба знати чи не всі погодні нюанси. І найчастіше — з розкладкою за годинами

— На безпеку польотів авіації впливають різні погодні фактори: грози, опади, вітри, тумани, низька хмарність. Щоб своєчасно передбачити ці та інші небезпечні атмосферні явища, метеопідрозділи Повітряних Сил цілодобово чергують на всіх військових аеродромах. У режимі 24/7 вони збирають інформацію про фактичну й прогнозовану метеорологічну обстановку, на підставі якої командири авіаційних підрозділів визначають, які екіпажі відправляти на завдання, на яких літати повітряних ешелонах, у який час доби, де обходити небезпечні погодні явища, — розповідає начальник метеорологічної служби штабу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Ігор Мельник.

У своїх прогнозах військові метеорологи не вживають такі поняття, як, наприклад, «можливий туман» або «без істотних опадів». Вони зобов'язані давати конкретнішу інформацію: наскільки ймовірним є те чи інше погодне явище в певний період часу. Зокрема, якою буде нижня межа хмар і видимість. Адже від цього залежить, чи зможе екіпаж літака безпечно здійснити посадку на визначеному аеродромі.

До того ж виправданість прогнозів погоди під час метеорологічного забезпечення польотів аеродромними метеопідрозділами становить практично 100%. А добові прогнози щодо території базування — від 87 до 93%.

У метеорологічній службі виду пояснюють, що лише фактичних даних погоди та прогностичних карт замало для точного прогнозу. Їх іще треба грамотно інтерпретувати та аналізувати. І тут багато залежить від навичок та досвіду фахівця. Адже прогностичні моделі й числові методи можуть по-різному трактувати розвиток тих чи інших синоптичних процесів.

Загалом точний прогноз має велике значення не тільки для Повітряних Сил, а й для інших родів військ. На їхні дії в умовах війни впливає не лише тактика та стратегія, а й природні явища.

— Хоч танки й не бояться бруду, проте через раптовий туман екіпажі можуть утратити орієнтацію на місцевості й потрапити під вогонь противника, а колона військової техніки, яка йшла на підсилення, застрягне на півдорозі. Тобто внаслідок погодних умов безпосередньо перед початком бойових дій можуть змінюватися тактика й склад сил та засобів. На Сході України наші фахівці працювали не тільки з авіацією. Ми робили відповідні розрахунки й для сухопутних підрозділів під час планування деяких наземних операцій. Зокрема, допомагали артилеристам, для яких метеорологічні дані є дуже важливими. Адже атмосферні умови, а це вітер, температура, щільність та вологість повітря уздовж траєкторії польоту снарядів або ракет, впливають на точність, — каже офіцер.

Нині в метеорологів виду поступово оновлюються як технічні, так і програмні засоби. Цього року на військових аеродромах удалося встановити чотири нових анемометри (прилади, що вимірюють швидкість і напрям приземного вітру). А от на кафедрі військової підготовки Одеського державного екологічного університету розроблено спеціальну прогностичну модель, яку вже цього року військові почнуть тестувати.

— У планах — установлення на військових аеродромах сучасних автоматизованих авіаційних метеорологічних комплексів. Вони прискорюють процес збирання та обробки інформації, яка надходить від первинних перетворювачів метеовеличин: напрямку та швидкості вітру, метеорологічної дальності видимості, висоти нижньої межі хмар, атмосферного тиску, температури та відносної вологості повітря тощо. Ми мали дві такі станції, які довели свою ефективність. Проте після анексії Криму залишилася всього одна. Такий комплекс досить вартісний. Його ціна коливається від 3,5 до 4,5 млн грн. Як скоро ми задовольнимо нашу потребу в десяти таких комплексах, залежить від ритмічності фінансування, — розповідає полковник Ігор Мельник.

У своїх прогнозах військові метеорологи не вживають такі поняття, як, наприклад, «можливий туман» або «без істотних опадів». Вони зобов'язані давати конкретнішу інформацію: наскільки ймовірним є те чи інше погодне явище в певний період часу

Також, за словами військових, за останні роки вдалося змінити підходи до метеозабезпечення перельотів.

— Нещодавні міжнародні навчання показали, що ми рухаємося в правильному напрямку, — коментує Ігор Мельник. — Завдяки переходу на загальноприйнятий формат надання метеоінформації ми можемо навіть без слів порозумітися з представниками будь-якої країни. Наприклад, **під час практичної фази навчань Rapid Trident–2017 американські екіпажі C-130J «Геркулес» у відповідь на запит про метеоконсультацію замість погодних бюлетенів радянського зразка, заповнених українською мовою, отримували документацію зрозумілою для них «метеорологічною мовою». Тобто на сьогодні ми практично завершили перехід від радянської до сучасної системи метеозабезпечення перельотів як в Україні, так і за її межами за вимогами Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO) та відповідно до стандартів НАТО.**

Владислав ДЕМ'ЯНЕНКО

БОЙОВІ МЕТЕОРОЛОГИ США БРАЛИ УЧАСТЬ У ЛІКВІДАЦІЇ ОСАМИ БЕН ЛАДЕНА

Їхній символ — сірий берет кольору штормових хмар. Вони діють пліч-о-пліч із «морськими котиками» та легендарним загоном «Дельта». Їх першими закидають на ворожу територію. Без їхнього дозволу не почнеться жодна спецоперація американської армії. Ці хлопці — бойові метеорологи Повітряних сил США.

Бійці цієї елітної професії входять до сил спеціальних операцій Повітряних Сил США, так званих ескадрилей спеціальної тактики 720-ї авіагрупи. Вони діють у складі наземних груп бойового забезпечення авіації і є одним із найпідготовленіших підрозділів для роботи за лінією фронту. Їх першими доправляють на непідготовлені майданчики в бойовому або ворожому середовищі. Діючи непомітно, метеорологи забезпечують наземну та повітряну компоненту ССО своєчасною та надійною інформацією про погодні умови й дані розвідки клімату. У своєму арсеналі метеорологи мають не тільки найсучасніше обладнання, де є навіть БпЛА, а й доступ до даних із безлічі погодних супутників.

Як запевняють у рекрутингових центрах, жодна спеціальність у Повітряних силах США не є вищим пріоритетом для рекрутерів. Усі охочі стати членом цього елітного братства проходять серйозний відбір. Віковий ценз новобранців — від 17 до 39 років. Термін навчання їх чи не найдовший серед усіх спеціальних підрозділів. Протягом цього часу військовослужбовці здобувають унікальні бойові та аналітичні навички.

Історія «сірих беретів» бере свій початок іще від часів Другої світової війни. Звідтоді бійці цього підрозділу брали участь у Корейській та В'єтнамській війнах, операції «Справедлива справа», війнах у Перській затоці, Афганістані та Іраку. Їхні дії навіть передували рейдові, унаслідок якого було вбито терориста Осаму Бен Ладена.

Бойові метеорологи ПС США готують до запуску метеозонд

І хоча робота бойових метеорологів залишається невидимою для широкого загалу, у Збройних силах США знають: насміхатися зі своїх колег із повітряними кульками не варто.

Владислав ДЕМ'ЯНЕНКО

2017 РОКУ ЗДІЙСНЕНО ЗАХОДІВ БОЙОВОЇ ПІДГОТОВКИ НА 30% БІЛЬШЕ, НІЖ ТОРІК

ЗАГАЛОМ ЦЬОГОРІЧ ПРОВЕДЕНО 109 КОМАНДНИХ ШТАБНИХ, 32 БРИГАДНИХ ТАКТИЧНИХ І 12 ЛЬОТНО-ТАКТИЧНИХ НАВЧАНЬ. СЕРЕДНІЙ НАЛІТ ЛЬОТЧИКІВ АРМІЙСЬКОЇ АВІАЦІЇ ТА ПОВІТРЯНИХ СИЛ СТАНОВИТЬ 45 ГОДИН. НАПЛАВАНІСТЬ КОРАБЛІВ І СУДЕН ВМС — 17 ДІБ

Сьогодні більшість дій військовослужбовці відпрацьовують не на картах, як було раніше, а на полігонах

Підготовка українських Збройних Сил за останні кілька років зазнала суттєвих позитивних змін. Свої корективи внесла антитерористична операція. З її початком наше військо щороку нарощує рівень своєї боєздатності та наближається до стандартів НАТО. Про підсумки бойової підготовки 2017 року розповів тимчасовий виконувач обов'язків начальника Головного управління підготовки Збройних Сил України полковник Ігор Подолян

— 2017 року заходів бойової підготовки здійснено майже на 30% більше, ніж торік. Водночас значно зросла інтенсивність проведення навчань. На сьогодні бригадне навчання — звичайний буденний захід. Військові частини, які готуються до виконання завдань в АТО, проводять по два бригадних навчання, до того ж на різних полігонах, — сказав полковник Ігор Подолян.

Також нинішнього року в Збройних Силах відновлено практику проведення конкурсів і змагань на найкращий підрозділ роду військ та спеціальних військ, фінальні етапи яких заплановано до професійних свят. Наприклад, нещодавно завершилося змагання на найкращу артилерійську батарею та найкращий інженерний підрозділ Збройних Сил України. Це відповідно позитивно впливає не тільки на ефективність підготовки, а й на підвищення престижу військової служби.

Підготовка військ набула практичної спрямованості. На сьогодні більшість дій відпрацьовують не на картах, як було раніше, а практично на місцевості. Це, зокрема, перекидання військ, марші на великі відстані, форсування водних перешкод тощо.

Загалом 2017 року проведено 109 командних штабних навчань, 32 бригадних тактичних навчання й 12 льотно-тактичних. Програму підготовки льотного складу виконано на 95%, до того ж середній наліт льотчиків армійської авіації та Повітряних Сил становить 45 годин, а льотчиків авіації Військово-Морських Сил — 29 годин. Наплаваність кораблів і суден ВМС виконано на 86%, що становить 17 діб. На сьогодні в активній фазі — виконання програми стрибків із парашутом.

Окрім цього, **значно підвищено інтенсивність заходів спільної підготовки Сил оборони. Цьогоріч проведено 30 заходів оперативної підготовки із залученням представників інших військових формувань і правоохоронних органів. Це, зокрема, командно-штабне навчання з територіальної оборони, командно-штабне навчання з Командуванням Повітряних Сил ЗС України «Блакитний тризуб-2017» і стратегічне командно-штабне навчання «Непохитна стійкість-2017». Також 33 заходи спільної підготовки здійснено на тактичному рівні.**

Під час навчання «Непохитна стійкість», зокрема, відбулось уточнення порядку бойової підготовки військ, завершено повний цикл оперативного планування застосування угруповань військ (сил) і здійснено злагодження органів військового управління. У готовність до виконання завдань було приведено і систему територіальної оборони.

На навчаннях також було відпрацьовано заходи з доукомплектування особовим складом бойових бригад. Наприклад, **у серпні на навчальні збори резервістів оперативного резерву 1-ї черги в складі п'яти бойових бригад було залучено майже 5 тис. осіб. У вересні відбулись навчальні збори, до яких залучили вже майже 7 тис. резервістів 1-ї черги.**

Заплановано оновити сімнадцять бригадних і чотири загальновійськових полігони, а також два центри підготовки й 10 навчальних центрів. Уже створено два нових навчальних центри й відновлено навчальну матеріально-технічну базу восьми наявних навчальних центрів

До речі, навчання «Непохитна стійкість-2017» можна назвати унікальними за насиченістю та кількістю рішень навчально-бойових завдань, і не тільки з огляду на ґрунтовну та ретельну роботу щодо підготовки резервного компонента війська.

Для прикладу, підрозділи Високомобільних десантних військ ЗС України відпрацювали такі специфічні для цього роду військ навчально-бойові завдання, як десантно-штурмові дії та захоплення аеродрому умовного противника. На вертольотах армійської авіації Сухопутних військ десантно-штурмовий загін ВДВ здійснив висадження посадковим способом в одному з районів Житомирщини. Потім десантники відпрацювали десантно-штурмові дії, коли їм треба було швидко знищити охорону та захопити важливий об'єкт у тилу противника.

Також під час навчань визначені частини й підрозділи ВДВ Збройних Сил України здійснили майже двохсоткілометрові рейди тилами умовного противника.

Паралельно триває розвиток і вдосконалення навчальної матеріально-технічної бази підготовки військ (сил) відповідно до сучасних вимог. Зокрема, заплановано оновити сімнадцять бригадних і чотири загальновійськові полігони, а також два центри підготовки й 10 навчальних центрів.

2017 року вже створено два нових навчальних центри й відновлено навчальну матеріально-технічну базу восьми наявних навчальних центрів. Запроваджено в підготовку інноваційні технології, зокрема, багатофункціональні, спеціалізовані комп'ютерні класи й тренажерні комплекси з новітнім програмним забезпеченням. Уже поставлено 22 одиниці комплексних динамічних тренажерів БМП-2, БТР-4Е й Т-64Б.

Відбувається також імплементація нової системи підготовки з використанням системи імітаційного моделювання (JCATS), віртуального бойового середовища (VBS-3) із залученням військ. Удосконалено об'єкти для вогневої підготовки за стандартами НАТО — упроваджено комп'ютерні системи щодо дотримання заходів безпеки під час виконання бойових стрільб. Упроваджують у підготовку підрозділів і сучасні тренажерні комплекси та систему імітації бойових дій (MILES).

Окрім того, нещодавно **відкрито сучасний центр імітаційного моделювання та проведено перші навчання. На черзі — відкриття центру імітаційного моделювання Навчального центру Високомобільних десантних військ.**

Для досягнення взаємосумісності та відпрацювання понятійного апарату відбувається робота зі створення Глосарію базової термінології НАТО. Це військовий стандарт базових військових термінів із питань підготовки та застосування військ, який використовують у НАТО. Триває робота й зі створення підрозділу з узагальнення бойового досвіду за типом TRADOC і впровадження його в систему підготовки. До речі, TRADOC (Training and Doctrine Command US Army) — одне з трьох інституційних командувань Збройних сил США, яке відповідальне за тренування й підготовку всіх військ і розробку та розвиток військової операційної доктрини (доктринальної, операційної, процедурної й тактичної методології).

Роман ВУС

У військово-професійній підготовці підрозділів ЗС України за участі іноземних інструкторів наголос робиться на індивідуальному вишколі українських бійців

АЛЬЯНС ПІДСТАВЛЯЄ ПЛЕЧЕ...

НА СЬОГОДНІШНІЙ ДЕНЬ ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО ВЖЕ ПІДГОТОВЛЕНО 9 БОЙОВИХ БАТАЛЬЙОНІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ. У ВІТЧИЗНЯНОМУ ВІЙСЬКУ ПРОЦЕС БОЙОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА СТАНДАРТАМИ АЛЬЯНСУ НАБУВ ПРАКТИЧНОГО ЗНАЧЕННЯ

На кінець літа поточного року, за повідомленням Управління комунікацій та преси МО України, загалом більше 1200 українських військових інструкторів пройшли підготовку за стандартами НАТО, зокрема 136 у цьому році, а ще 34 продовжують навчання. Також цього року завдяки серії заходів оперативно-бойової підготовки вже підготовлено 28 повноцінних бойових підрозділів Збройних Сил України за стандартами Альянсу. З них як мінімум дев'ять — рівня батальйону. Про це повідомив вітчизняним журналістам наприкінці минулого місяця начальник Генерального штабу — Головнокомандувач ЗСУ генерал армії України Віктор Муженко. За його словами, вони цілком сумісні з військами країн Альянсу

Сьогодні вже мало в кого (як в нашій країні, так і за кордоном) виникають сумніву стосовно того, що стандартизація процесу бойового навчання ЗС України до рівня армій країн — членів НАТО триває досить інтенсивно. Більше того, зараз чимало експертів та фахівців упевнено стверджують, що цей процес має стійку тенденцію до значного зростання за обсягами та інтенсивністю.

Але було б досить необачним вважати, що все це відбувається само собою або простим рішенням відповідного командування. Даний процес потребує постійного і всебічного забезпечення.

Так, за словами Міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака, у структурі нинішнього оборонного бюджету країни передбачено майже 250 млн грн на поліпшення матеріальної бази навчальних центрів ЗСУ. Згідно з цим інтенсивні заходи щодо модернізації та поліпшення навчальної й загально-матеріальної бази вже тривають у декількох визначених військових навчальних центрах, де переважно здійснюється підготовка українського війська у відповідності до програми НАТО.

Нині наша країна, яка стала жертвою агресії з боку правлячого в сусідній країні режиму, змушена цілком серйозно розглядати всі можливі шляхи розвитку ситуації, в тому числі бути готовою до широкомасштабного воєнного вторгнення агресора. Тому нам потрібне професійно підготовлене згідно з кращими в світі стандартами (а відповідні стандарти військ країн НАТО, безумовно, такими і є) військо. Саме тому ми прагнемо інтенсифікувати весь цей процес.

Разом із тим у цій справі важливо розуміти, чому і як можуть навчити військовики НАТО українських військовослужбовців. Одна справа — проведення миротворчих чи стабілізаційних операцій сумісно с військами Альянсу, інше — позиційна, виснажлива повноцінна війна на Сході країни за повернення окупованих агресором територій, де доводиться стикатися з натасканими і озброєними до зубів, у тому числі важким озброєнням, формуваннями окупантів, а не з «повстанським рухом», як це подається світу Кремлем. Чи повністю підходить нам у цьому сенсі досвід НАТО?

Відповідь на це запитання стане зрозумілою, якщо проаналізувати процес підготовки підрозділів ЗС України в спеціалізованих навчальних центрах, де й готуються українські військові за безпосередньої участі інструкторів з армій країн Альянсу.

Що стосується змісту підготовки підрозділів ЗСУ за участі іноземних інструкторів, то тут усе більш-менш зрозуміло. Військовики країн НАТО надають методичну й практичну допомогу Збройним Силам України саме в тих питаннях, які мають для нас найбільш актуальне значення, причому з урахуванням саме українського досвіду антитерористичної операції.

Не розкриваючи суті цієї підготовки із зрозумілих причин, зазначимо, що вона носить суто практичний характер. Приміром, під час відпрацювання навчально-бойових завдань під керівництвом та за участі іноземних інструкторів підготовка українських військовослужбовців Сухопутних військ, ВДВ спрямовується в першу чергу на вдосконалення професійних навичок, що застосовуються під час ведення підрозділом оборонних і контрнаступальних дій в особливих умовах, а також в умовах щільної міської забудови, наявності на території ведення бойових дій значної кількості промислових об'єктів або цивільної інфраструктури та мирного населення, при потужній вогневій протидії противника чи мінуванні значних ділянок місцевості тощо. Тобто саме тому, що необхідно українському війську практично і реально в ході бойових дій на Сході країни. Показово, що при цьому особливий акцент іноземні фахівці роблять на підвищенні рівня індивідуального польового вишколу українських військовиків. Навчання ґрунтовне й детальне. Вчать навіть таким елементарним речам: як правильно пересуватися на полі бою, тримати і застосовувати індивідуальну зброю, використовувати оточуючі об'єкти для укриття або вибирати цілі для ураження.

Досить красномовним у цьому плані виглядає той факт, що навчання та підготовку за стандартами Альянсу в спеціалізованих українських навчальних центрах проходять в першу чергу ті підрозділи, які беруть безпосередню участь у проведенні антитерористичної операції на Донбасі. Так, протягом поточного року вже пройшли або проходять такого роду навчання два механізованих батальйони зі складу двох механізованих бригад (по одному з кожної), які брали або беруть участь в АТО. Крім того, таку ж підготовку проходять ще два батальйони зі складу ВДВ — по одному з окремої повітряно-десантної та десантно-штурмової бригад.

До того ж у цьому сенсі дуже корисним для українського війська є декілька цільових програм професійної підготовки за участі іноземних країн-партнерів, зважаючи на гібридний характер дій агресора. Наприклад, із підготовки фахівців Сил спеціальних операцій, інженерних військ (перш за все у сфері мінно-підривної справи), тактичної медицини, снайперів, інформаційно-психологічних операцій та бойового управлінні в тактичній ланці.

Змальовуючи зміст та хід цього процесу, начальник Генерального штабу генерал армії України Віктор Муженко наприкінці минулого місяці в інтерв'ю інформаційній агенцій Інтерфакс-Україна зокрема зазначив:

— Ті дев'ять батальйонів, які в нас підготовлено за стандартами НАТО, провели відповідні дії в районі АТО, і майже тиждень тому почав підготовку ще один батальйон у відповідності до цих стандартів за допомогою американських військовослужбовців. Цей процес почався, він триває, ми активно переходимо на ці стандарти (маються на увазі стандарти армій країн НАТО. — Авт.) й інтенсивно їх відпрацьовуємо, але вже з урахуванням українського бойового досвіду.

Навчання та підготовку за стандартами Альянсу в спеціалізованих українських навчальних центрах проходять в першу чергу ті підрозділи, які беруть безпосередню участь у проведенні антитерористичної операції на Донбасі

Але, мабуть, кращою оцінкою ефективності процесу підготовки українського війська за стандартами Альянсу є оцінка самого ворога: « …дії НАТО щодо підтримки України фактично заохочують Київ до продовження війни на Донбасі». Про це 13 липня заявив постпред РФ при НАТО Олександр Грушко за підсумками засідання Ради Росія — НАТО:

— Існує небезпека того, що те, що роблять країни НАТО в Україні і всі ці програми навчання та сприяння (мається на увазі програми навчання українських військовиків інструкторами країн НАТО. — Авт.), а також інші сигнали по суті мають на меті заохотити київську владу до збереження нинішньої обстановки тупика у воєнній ситуації на Донбасі. Таким чином, позиція НАТО явно суперечить загальним інтересам надійного врегулювання кризи в Україні.

І дійсно, їм є чого тривожитися та волати про «воєнний тупик на Донбасі» та нібито неконструктивну позицію НАТО, адже за допомогою Альянсу Україна справді стає міцнішою у воєнному відношенні, і це створює серйозну перепону на шляху до подальшого розповзання «руського міра».

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ПО ПОВЕРНЕННІ З ВІЙНИ ЧОЛОВІК МАЙЖЕ РІК НЕ ВИХОДИВ ЗІ СВОЄЇ КІМНАТИ,

АБО ЯК У РАЙЦЕНТРІ НА КИЇВЩИНІ ДОПОМАГАЮТЬ ВЕТЕРАНАМ АТО ПОДОЛАТИ ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СИНДРОМ

Для ветеранів АТО характерно те, що мало хто з них звертається по допомогу. Як вони кажуть, герої мають захищати, а не просити помочі...

Вулички містечка засипав листопад. У повітрі — романтика золотої осені та запах свіжої випічки. Дітлахи, йдучи зі школи, смакують пиріжками, а бабці на лавочці обговорюють останні події у країні. Здавалося б, нічого особливого — звичайне мирне життя. Однак…

На околиці містечка Бородянка у своїй маленькій квартирі від душевного болю страждає молодий чоловік. Володимир, ветеран АТО, вже майже рік не виходить зі своєї кімнати. Під його дверима стоїть згорьована мати і благає його хоча б поїсти. Життя втратило для Володі сенс після того, як на війні йому разом із товаришем довелося горіти в танку. Напівживого хлопця витягли з палаючої машини, а друга, який був поряд, врятувати не встигли. Почуття провини настільки захлеснуло хлопця, що він впав у відчай: «Я був ближче до виходу, тому і залишився живий. Я живу, а його вже нема. Якби його врятували першим, а не мене. Якби я зміг йому допомогти… Мамо, болить, я так жити просто не хочу!»

Його земляк Олександр — також ветеран АТО. До війни працював на заводі в Бородянці. За місцевими мірками, отримував хорошу зарплатню. Мав гарну родину та й здоров'я було нівроку. Проблема в тому, що все це в минулому, «мав», «було»… Все змінила клята війна, абсолютно все.

Про те, що йому довелося пережити, нікому не розповідає, усе тримає в собі. На заводі його чекали, адже пам'ятали, що в нього золоті руки, повернеться — і робота знову закипить. Але не так сталося… Гуркіт заводських машин, їхній гучний стукіт нестерпно, просто до болю нагадували ветерану розриви снарядів «Градів», від чого якась сила змушує його лягати на землю, як там, на війні. Думав, що минеться, проте нестерпний головний біль не відступає при роботі верстатів. Не витримав, звільнився…

А далі все — як у жахливій драмі. По швах тріснула сім'я — розлучився з дружиною. Подумав, чи не повернутися на війну? Все стане на свої місця, там хлопці все розуміють. Прийшов до військкомату, а медики в один голос: «Здоров'я у вас вже не те. Усе, відвоювали…» В ту мить зрозумів, що життя таким, як до війни, вже ніколи не буде… І промайнула зрадлива думка: «А чи потрібне таке життя?»

Ці дві історії мені розповіли в місцевому Центрі соціально-психологічної реабілітації населення. Ще до війни в Бородянці, що на Київщині, створений під егідою ЮНЕСКО центр надавав допомогу населенню, постраждалому від Чорнобильської катастрофи. Коли почалася війна, його передали до відомства Державної служби у справах ветеранів війни та учасників АТО.

— Для ветеранів АТО характерно те, що мало хто з них звертається по допомогу. Як вони кажуть, герої мають захищати, а не просити помочі. Аби достукатися до атовців, наш центр разом із волонтерами з числа учасників АТО організував благодійний марафон «Єднайся громадо, підтримай солдата!», який прокотився практично усіма селами і селищами Бородянщини. У самому епіцентрі подій ми розгортали намет мобільної психологічної служби, спілкувалися з бійцями та їхніми родинами, надавали інформацію, налагоджували неформальний контакт. Спрацювало. Спочатку до нас почали звертатися мами, дружини. Це допомогло зібрати інформацію. Центр зайнятості, психологи, представники військкомату — ми всі разом почали витягувати хлопців із вирію проблем, — розповідає заступник директора Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення Тетяна Сошко.

Учасники АТО здебільшого не говорять про те, що болить. Хоча фахівці всі їхні проблеми знають: здоров'я, родина, робота...

— Більшість наших ветеранів АТО побували на війні в багатьох жахливих ситуаціях. Коли вони почали повертатися додому, ми не знали, як діяти. Мій син був на війні, зять також, тож я знаю, про що кажу, — долучається до розмови начальник служби у справах дітей та сім'ї Бородянської районної держадміністрації Лариса Стасенко. — Нещодавно зробили соціальний зріз: лишенько — родини руйнуються! Відправляли одного — зустріли зовсім іншого. Є велика проблема у хлопців із пиятикою. Кажу їм: «Ти вижив там, щоб тут загнутися?» Таких хлопців у центрі активно залучають до групи самодопомоги «Сходинки», яка вже 17 років допомагає долати проблеми залежності за міжнародною програмою «12 кроків».

— У районі нині мешкають більше ніж півтисячі ветеранів АТО. А ще — 10 родин загиблих, — розповів військовий комісар Бородянського району підполковник Сергій Бугаєнко. — Допомагаємо, чим можемо. Місцеві підприємства вирішили взяти шефство над цими родинами — дрова, ремонт тощо. Наприклад, вдові бійця 72-ї бригади, що проживає в Бабинцях і залишилася з дитиною 10 років, ми допомогли знайти роботу ближче до дому…

— Знаєте, коли люди отримують допомогу, в такі моменти і встановлюється довіра, — говорить Тетяна Олександрівна.

Психологи центру вирішили для початку допомогти ветеранам відновити здоров'я. У багатьох з них є проблеми зі сном: сплять по годині на добу, постійні повернення в минуле, помітне було навіть загальмоване мислення. В обласній психоневрологічній лікарні №2, що розміщена неподалік, відкрито спеціальне відділення для реабілітації. Фахівці центру щотижня приїздять туди, аби надати психологічну, юридичну, соціальну підтримку. Спочатку ветерани боялися цього закладу, мовляв, після нього на роботу не візьмуть, але згодом зрозуміли, що там дійсно допомагають.

— Ми співпрацюємо з багатьма медичними організаціями. Якісну безоплатну стоматологічну допомогу від канадських лікарів отримали 87 наших хлопців. Чимало з них на базі оздоровчого комплексу центру безкоштовно пройшли по п'ять курсів масажу для відновлення хребта після носіння бронежилета, — додає Тетяна Олександрівна.

Є родини дуже бідні. Багато хто йшов на війну не тільки з патріотичних міркувань. Це був чи не єдиний заробіток…

— Таким ми шукаємо роботу в першу чергу. Є в нас одна родина, будинок якої руйнується. Знайшли спонсора, який готовий оплачувати роботи і матеріали. Запропонували ветеранам стати до роботи і заробити, — розповідає Тетяна Сошко.

Чи не найбільша гордість Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення — проект учасників АТО «Арт-майстерня «Створи Власний Дивовижний Світ». Дмитро Покидько та Віталій Івахненко відкрили цех, де займаються виготовленням дизайнерських кованих виробів. Колекція нині становить понад 100 одиниць. До речі, ідеї для виробів їм підказують діти. Нещодавно хлопці подали бізнес-проект у Ірпінь, де проводився конкурс стартапів. Посіли третє місце й заробили гроші, на які закупили нове обладнання та електроінструменти.

Учасники АТО здебільшого не говорять про те, що їм болить. Хоча фахівці всі їхні проблеми знають: здоров'я, родина, робота...

— Коли я роблю якусь річ з металу, я просто радію душею. Таке собі хобі, але вже і заробіток, — усміхнено розповідає Дмитро. — Без центру було б дуже складно. Це не просто друзі, це вже наша родина. Допомагаємо, як рідний — рідному і рівний — рівному…

P.S: До героя першої історії Володимира психологи підібрали ключик через побратима, який знайшов необхідні слова: «Небо відповідає, не ти, не вини себе. Ти сам був напівпритомним, ледь вижив». Коли він розмовляв із бійцем, не могли стримати сльози і самі хлопці, і психологи, і мати. До речі, саме вона і звернулася до центру по допомогу, там її сина й повернули до життя. Допомогли знайти роботу. Нині Володя працює на заводі. Завантажили його так, що не має часу на минулі переживання, і це його рятує. Ну і, звісно, лікує час.

В Олександра також почало змінюватися на краще. Йому допоміг військовий комісар, до якого чоловік звернувся у відчаї. Він розповів ветерану про центр, де психолог надав допомогу. Олександр пролікувався в госпіталі, після чого працевлаштувався. Зарплата хоч і невисока, але стабільна. Планує поїхати на заробітки за кордон.

…Повертаючись із цього короткого відрядження, я розмірковувала про те, як би склалися долі цих людей, якби не Бородянський центр соціально-психологічної реабілітації населення та його працівники, в яких серця болять за ветеранів АТО, як за власних синів... Шкода, що такі установи є не в усіх містечках і селах країни.

Тетяна МОРОЗ

Кожний бойовий вихід сапера — це психологічний стрес, який він повинен вміти долати

САПЕРИ ПОВИННІ ЗНАТИ ПРО БОЙОВІ СТРЕСИ НЕ МЕНШЕ, НІЖ ПРО ВИБУХОВІ ПРИСТРОЇ

ЦЕНТР РОЗМІНУВАННЯ ЗС УКРАЇНИ МАЄ ВЛАСНІ НАПРАЦЮВАННЯ Й ДОСВІД ІЗ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ СВОЇХ ФАХІВЦІВ

У всіх арміях світу спеціальність сапера чи не найшанованіша. І це справедливо, бо для них поняття мирного життя досить розмите. Вони мало не щодня ходять по лезу бритви незалежно від того, воюють їхні армії чи ні. Наші сапери не є винятком. Із часів Другої світової війни вони ліквідують її вбивчий спадок, беруть участь у «гуманітарному розмінуванні» в інших країнах. А нині ці люди воюють за свою землю на Донбасі. Кожен їхній бойовий вихід — то безумовний психологічний стрес, який вони повинні вміти долати

— Мені стало відомо, що центр має напрацювання в психологічній підготовці своїх фахівців, — звертаюся до тамтешнього психолога Ігоря Ковальського. (Капітан Ігор Ковальський має вищі інженерну та психологічну освіти. Пройшов розширений курс підготовки сапера на базі Центру розмінування ЗСУ, де виконує обов`язки психолога з 2002 року. Має бойовий досвід роботи в Південному Лівані та АТО як сапера й психолога).

— Нічого виняткового ми не вимудрували. Просто на відміну від деяких навіть фронтових підрозділів у центрі до психолога не ставляться як до «старшого куди пошлють». Не секрет, що чимало командирів ще й досі вважають приблизно так: раз солдат сам пішов на війну, значить, він морально повністю до неї готовий і з бойовими психологічними травмами без усяких там «мізкоправів» упорається. Але ж це не завжди так, бо вміння долати важкі психічні потрясіння не приходить саме по собі. Цього треба вчити, цьому треба вчитися. Особливо саперу, який навіть в умовах безпосереднього бою, під обстрілами має жорстко контролювати свою поведінку й тіло. Сапер із тремтячими руками біля вибухового пристрою — це смертник…

Ігор Миколайович розповідає про впровадження в Центрі розмінування комплексу психологічного навчання та підготовки фахівців незалежно від їхньої спеціалізації. Навчання відбувається безперервно, бо сапер має знати про бойові травми, прийоми саморегуляції або психологічної допомоги товаришу не менше, аніж про вибухові пристрої. Але я прошу психолога окремо зупинитись на психологічному відновленні й реабілітації саперів, тому що в окремих армійських частинах це гостра проблема.

За його словами, акцентовано зайнятися психологічною реабілітацією своїх спеціалістів командування центру спонукали бої 2014 року. На той час досвідчених саперів катастрофічно не вистачало, і пари або трійки спеців центру було розкидано по всіх найгарячіших ділянках фронту. Хлопці пройшли через Іловайськ, Савур-Могилу, деякі з них побували в російському полоні. Серйозних психологічних травм тоді зазнала більшість із них.

— Ми вивели процес відновлення в систему, яка починається з ґрунтовного психологічного тестування фахівця як до його чергової ротації на фронт, так і відразу після повернення, — каже психолог. — Спеціалізовані тести розробляло для нас Управління морально-психологічного забезпечення, і час показав, що вони ефективно працюють.

За їхніми результатами складають карту соціально-психологічного обстеження, яка дає цілковите уявлення про психологічний стан людини, коло її проблем. До речі, першим із картою ознайомлюється сам атестований, а потім його командири. Опісля ми визначаємо конкретні напрямки реабілітації воїна.

— Більшість із наших спеців має за плечима 10–14 кількамісячних ротацій на фронт. Іноді тестування свідчить про те, що напередодні чергового відрядження дехто не встиг позбавитися психологічної перевтоми або має якісь інші особисті проблеми. Таких ми притримуємо в ППД. Загалом підтримки або допомоги потребують усі хлопці, які повертаються з війни, — вважає Ігор Ковальський.

Реабілітацію з 2015 року центр організовує переважно на внутрішньому рівні. Багато чого вартий навіть спеціальний кабінет, облаштований коштом місцевої меблевої фабрики. Тут відбувається як індивідуальна, так і групова терапія, проводяться співбесіди й тестування.

Найбільший ефект приносить робота з групами саперів. Річ у тім, що вони зазвичай виконують бойові завдання двійками або трійками, рідше відділеннями. Іноді людині для того, щоб повернутися з війни душею, достатньо з допомогою психолога виговоритися серед тих, котрі тебе чудово розуміють. Але у важчих випадках для травмованого складають окрему програму відновлення, до якої залучають і психологів міської служби соціально-психологічної допомоги. У місті Кам`янці-Подільському майже тисяча демобілізованих ветеранів, тому цивільні спеціалісти добре знаються на проблематиці фронтовиків, і у військовій частині вони завжди бажані гості.

У Кам'янці-Подільському родини військовослужбовців отримують безкоштовні абонементи на відвідування басейну, масажних кабінетів, тренажерних залів в одному з фітнес-клубів міста

Робота з родинами — це окремий напрямок. Співбесіди з психологами є лише малою її частиною. Наприклад, щомісяця не менше як двадцять родин центру в повному складі отримують безкоштовні абонементи на відвідування басейну, масажних кабінетів, тренажерних залів в одному з фітнес-клубів. Водночас командування частини дозволило оздоровлювати їх у службовий час у першій половині дня, коли клуб не завантажений і там немає сторонніх відвідувачів.

— Важливо, що наші спеці та їхні родини, командири всіх рівнів уже звикли до співпраці з психологами та сприймають їх як друзів, — підсумовує Ігор Миколайович. — Хлопці приходять до нас, щоб дістати пораду навіть стосовно побутових проблем, конфліктів із рідними тощо. Часто командири самі направляють своїх підлеглих у цей кабінет. Не раз буває так, що й дружини просять поспілкуватися з їхніми чоловіками на певні теми. А буває й навпаки, коли жінки чомусь перестають їх розуміти…

Віктор ШЕВЧЕНКО

900 ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК УЖЕ У ВЛАСНОСТІ ВЕТЕРАНІВ АТО ОДЕЩИНИ

В Одеській області за час проведення антитерористичної операції в органи виконавчої влади подано 4,5 тис. заяв на отримання земельних ділянок. Наразі видано понад 3 тис. дозволів на розробку проектів землеустрою для відведення земель загальною площею близько 4 тис. гектарів.

Безпосередньо у власність ветерани АТО вже отримали понад 900 земельних ділянок.

Також, як повідомила координаторка Центру допомоги учасникам АТО в Одеській області Світлана Порічанська, більше як 10 сімей учасників бойових дій отримали квартири та компенсації за них. Зокрема квартиру в Одеській області придбали сироти — солдатові Юрію Купрієнку, який тривалий час перебуває на передовій. А учасникові АТО старшині 1-ї статті Костянтину Робулецю допомогли придбати квартиру в Одесі. Крім того, фахівці центру допомогли понад 400 бійцям стати на квартирний облік.

За час діяльності центру позитивно вирішено й багато інших питань. Так, нещодавно позитивно вирішено питання старшого прапорщика Сергія Гончаренка щодо оформлення інвалідності 2-ї групи. Дружині морпіха, що вже третій рік перебуває в районі бойових дій, допомогли безкоштовно зробити надскладну операцію з видалення злоякісної пухлини. Доньці військовослужбовця окремого батальйону спецпризначення Вадима Матросова, що загинув на війні, за сприяння фахівців центру зробили корекцію зору в Інституті очних хвороб і тканинної терапії ім. В. П. Філатова.

У центрі діє гаряча лінія допомоги учасникам АТО. З усіх питань і проблем координатори готові проконсультувати за номерами телефону: (0482) 39-00-04 та (0482) 39-00-05.

Оксана КАРПЕНКО

РЕФОРМУВАННЯ ОПК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

ТАКОЮ БУЛА ТЕМА СЛУХАНЬ, ЯКІ НЕЩОДАВНО ПРОВІВ КОМІТЕТ З ПИТАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Демонстрація зразків військової техніки вітчизняного виробництва

Питання, пов'язані з реформуванням підприємств оборонної промисловості надважливі для будь-якої країни світу. Надто для України, яка четвертий рік поспіль відстоює свою незалежність. Підвищення ефективності роботи «оборонки» — це не лише питання зміцнення власних Збройних Сил, а й відчутний поштовх для економіки держави, розвитку науково-технічного потенціалу

До участі в комітетських слуханнях із питань реформування оборонно-промислового комплексу України (ОПК) запросили народних депутатів — членів комітету, Апарату Ради національної безпеки і оборони України, представників Міноборони та інших центральних органів виконавчої влади, Державного концерну «Укроборонпром», представників підприємств, установ та організацій оборонної сфери.

Голова комітету Сергій Пашинський зазначив, що вітчизняний оборонно-промисловий комплекс із системою управління об'єктами державної власності, організованою за зразком радянського ВПК, у сучасних умовах потребує глибинних реформ. Незважаючи на ухвалення в Україні останніми роками основних стратегічних і концептуальних документів із питань оборони та безпеки держави (зокрема, Воєнної доктрини, Стратегічного оборонного бюлетеня, Державної цільової програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу України до 2021 року тощо), ситуація з реформуванням вітчизняного ОПК залишається складною.

Зокрема, секретар комітету Юрій Вінник зауважив, що сьогодні надзвичайно гостро стоїть питання щодо оптимізації ціноутворення на продукцію оборонного призначення, яка б сприяла встановленню фінансового компромісу між інтересами держзамовника та підприємствами «оборонки». Наприклад, система розрахунків собівартості продукції, яка існує нині, не дає змоги підприємствам отримувати ринкові норми прибутку. Економія ж витрат на виробництво зменшить ціну оборонної продукції, проте з великою ймовірністю вплине й на зниження якості виробів, які постачатимуть у війська. А цього допустити не можна. Обговорювали й питання про надання певних податкових пільг підприємствам, що самостійно реінвестують свій прибуток у розвиток власної виробничої бази.

Також запропоновано законодавчо лібералізувати порядок виходу на експортні ринки підприємств, які безпосередньо виготовляють продукцію військового або подвійного призначення.

Крім того, запропоновано позбутися всіх монопольних факторів, які обмежують конкуренцію в галузі та створюють корупційні ризики. Такий прецедент виникає через те, що під час виконання оборонного замовлення підприємства ОПК державної форми власності від самого початку мають пріоритет у фінансуванні державою. Та ще й аж ніяк не сприяє чесній конкуренції той факт, що на ДК «Укроборонпром» покладено одночасне виконання двох взаємовиключних функцій — регуляторної та господарської.

Задля підвищення виробничої ефективності підприємств, що входять до ДК «Укроборонпром», пропонують об'єднати їх у холдинги або корпорації

Своєю чергою заступник міністра економічного розвитку й торгівлі України Юрій Бровченко вів мову про необхідність внесення змін у систему управління державними підприємствами та запропонував позбутися неефективних активів, здійснити корпоратизацію, а із часом і приватизацію підприємств. Наразі Мінекономрозвитку здійснює відповідний аналіз для визначення неефективних державних підприємств «оборонки». Крім того, міністерство внесло такі пропозиції: забезпечити підприємствам ОПК незалежно від форми власності умови для самоінвестування, беззбиткової діяльності; переглянути принципи засекречування оборонних закупівель; визначити порядок проведення частково відкритих закупівель.

Заступник генерального директора ДК «Укроборонпром» із зовнішньоекономічної діяльності Денис Гурак докладно розповів про те, як відбуватиметься реформування Державного концерну. Зокрема, передбачають запозичити європейський досвід і піти шляхом трансформації й реструктуризації. Тобто задля підвищення виробничої ефективності підприємств, що входять до Державного концерну, пропонують об'єднати їх у холдинги або корпорації. Водночас розглядають ініціативу проводити тендер для «обрання консультанта світового рівня», який і має «довести до завершення корпоративну трансформацію й реструктуризацію». Під час слухань ця пропозиція спричинила певний резонанс і стала приводом до жвавого обговорення. Проте в «Укроборонпромі» переконані, що від того, наскільки прозоро та з дотриманням міжнародних стандартів відбудеться процес реформування структури, залежатиме в майбутньому залучення в оборонну промисловість країни іноземних інвестицій.

Уповноважений представник Міноборони полковник Владислав Шостак, заступник директора Департаменту військово-технічної політики, розвитку озброєння та військової техніки, відзначив великий прогрес у частині залучення приватного сектору економіки до виконання державного оборонного замовлення. За його словами, 2014 року ДК «Укроборонпром» виконував близько 60% оборонного замовлення, а нині його частка становить 45%. Основне завдання оборонного відомства полягає в забезпеченні війська сучасним озброєнням, тому Міноборони готове працювати з вітчизняними підприємствами будь-якої форми власності. І тут привабливішими є приватні підприємства: вони гнучкіші, швидко реагують на потреби армії й дедалі більше дбають про якість продукції. Представник військового відомства підкреслив, що військові зацікавлені в співпраці саме з вітчизняним ОПК, оскільки закупити озброєння — це тільки одне питання, важливо забезпечити технічне супроводження його експлуатації протягом усього життєвого циклу.

Пропозиції щодо реформування підприємств ОПК в Міноборони підготували, спираючись на результати науково-дослідної роботи «Фабрика», яку здійснив Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки ЗС України. До речі, це дослідження довело перевагу в ефективності принципу корпоративності (коли всі учасники корпорації зацікавлені в кінцевому результаті) над адміністративними важелями управління.

За результатами обговорення, з метою прискорення процесу реформування вітчизняного ОПК учасники комітетських слухань підготували рекомендації, серед яких, зокрема, такі:

— удосконалити законодавство України з метою лібералізації порядку передачі товарів військового та подвійного призначення, яка дасть змогу здійснювати експортно-імпортні операції в оборонній сфері всім суб'єктам господарювання — резидентам України, які є виробниками цієї продукції;

— розробити дорожню карту реформування системи стандартизації й технічного регулювання у сфері розроблення й виробництва продукції та оптимізації порядку калькулювання ціни продукції оборонного призначення, щоб забезпечити баланс інтересів державних замовників і підприємств оборонно-промислового комплексу під час закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення, яка здійснюється без застосування конкурентних процедур;

— внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про здійснення корпоратизації державних підприємств оборонно-промислового комплексу України та особливості управління корпоратизованими підприємствами в оборонно-промисловому комплексі України;

— розглянути можливість запровадження пільг щодо податків та обов'язкових платежів підприємствам оборонно-промислового комплексу, які вкладають власні кошти у розвиток виробничої бази;

— у зв'язку із численними публікаціями в ЗМІ щодо наявності корупційних ризиків та фінансово-господарських порушень, котрих припустилися державні підприємства оборонно-промислового комплексу, які входять до складу Державного концерну «Укроборонпром», та їхні посадові особи, створити постійну міжвідомчу робочу групу з контролю над використанням бюджетних коштів під час виконання державного оборонного замовлення із залученням до її складу представників Генеральної прокуратури України та Державної фіскальної служби України.

Андрій ЛИСЕНКО

БпЛА оперативно-тактичного рівня «Горлиця» здатний безперервно триматися у польоті 7 годин, а практична дальність його польоту становить понад 1000 км

БпЛА ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОГО РІВНЯ «ГОРЛИЦЯ» ВЖЕ В ПОЛЬОТІ

ВІДБУЛИСЯ ПЕРШІ ЛЬОТНІ ВИПРОБУВАННЯ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО БЕЗПІЛОТНИКА. ЙОГО УНІКАЛЬНІСТЬ У ТОМУ, ЩО ЦЕ ПЕРША ВІТЧИЗНЯНА ПЛАТФОРМА, ЯКА ЗА СВОЄЮ ВАНТАЖОПІДЙОМНІСТЮ ЗДАТНА НЕСТИ УДАРНЕ НАВАНТАЖЕННЯ

Коли Україна починала протистояти російській агресії 2014 року, у нас на фронті взагалі не було безпілотних літальних апаратів. «А зараз ми маємо велику кількість вироблених на українських підприємствах безпілотних комплексів тактичного рівня. У нас серед українських виробників БпЛА тактичного рівня існує навіть конкуренція», — сказав Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов під час перших льотних випробувань БпЛА оперативно-тактичного рівня «Горлиця».

Водночас, за словами Олександра Турчинова, РНБО України ставить завдання перед українським ОПК нарощувати потужність безпілотних літальних комплексів.

БпЛА «Горлиця» багатофункціональний, він здатний, зокрема, здійснювати розвідку як удень, так і вночі за будь-яких погодних умов, забезпечувати координацію вогню, а також вогневе ураження супротивника, використовуючи ракети «повітря–поверхня»

БпЛА оперативно-тактичного рівня «Горлиця», вироблений на ДП «Антонов», здатний безперервно триматися в польоті сім годин, працювати на висоті 5000 м, тактичний радіус його дії становить 120 км, практична дальність польоту — понад 1000 км, розвиває швидкість до 230 км/год.

За технічними характеристиками БпЛА «Горлиця» багатофункціональний, він здатний, зокрема, здійснювати розвідку як удень, так і вночі за будь-яких погодних умов, забезпечувати координацію вогню, а також здійснювати вогневе ураження супротивника, використовуючи ракети «повітря–поверхня».

«Горлиця» здатна здійснювати оптико-електронну повітряну розвідку у видимому та інфрачервоному діапазонах. Вона автоматично розпізнає, захоплює та супроводжує рухомі цілі й наводить керовані високоточні боєприпаси. За допомоги цього БпЛА можна організувати оперативний зв'язок і підтримувати бойові підрозділи, що виконують завдання в тактичній глибині супротивника, повідомлено на офіційному сайті ДК «Укроборонпром».

БпЛА є частиною перспективного мобільного тактичного безпілотного авіаційного комплексу. Він складатиметься із чотирьох таких безпілотників, наземної станції управління та засобів забезпечення старту й посадки літальних апаратів, а також їх транспортування та ремонту.

За словами Олександра Турчинова, саме за такими БпЛА майбутнє: «Як тільки ми відпрацюємо оперативно-тактичний та оперативний рівень, наступним кроком буде створення БпЛА стратегічного рівня».

Унікальність «Горлиці» в тому, що це перша вітчизняна платформа, яка за своєю вантажопідйомністю здатна нести ударне навантаження. Наразі подібні апарати виготовляють лічені країни у світі, зокрема США, Ізраїль, Італія, Франція, КНР, Туреччина. Розробка аналогічних комплексів зазвичай потребувала багатомільйонних вкладень. Нині ж розробка «Горлиці» здійснюється коштом ДП «Антонов».

ДУМКА ФАХІВЦЯ

Дмитро Грищак, Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України:

— Широкий спектр можливостей комплексу дозволить йому ефективно виконувати завдання з підтримки підрозділів ЗСУ та ведення повітряної розвідки на оперативно-тактичному рівні. БпЛА даного комплексу є гнучкою платформою для використання різноманітних типів корисного навантаження, як, наприклад, ретранслятор зв'язку, керовані авіаційні засоби ураження тощо. Під час розробки комплексу враховується досвід антитерористичної операції, світові тенденції розвитку БпАК цього класу, керованих засобів ураження та вимоги стандартів НАТО, зокрема до завадозахищеності каналів управління та передачі даних. Водночас комплекс «Горлиця» є першою сходинкою для створення оперативних та стратегічних БпАК, які можуть зайняти провідні позиції на світовому ринку таких зразків озброєння, що також сприятиме значному розвитку підприємств вітчизняного ОПК, задіяних у цьому процесі.

БЕЗПІЛОТНИК PD-1 МОЖЕ ПЕРЕБУВАТИ У ПОВІТРІ БІЛЬШЕ ЯК П'ЯТЬ ГОДИН

ЦЕЙ БпЛА ПЕРЕДАЄ ДАНІ ПО ЗАХИЩЕНИХ КАНАЛАХ, ЩО РОБИТЬ НЕМОЖЛИВИМ ЇХ ПЕРЕХОПЛЕННЯ ВОРОГОМ, І ЗДАТНИЙ НЕСТИ ДО 8 кг КОРИСНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

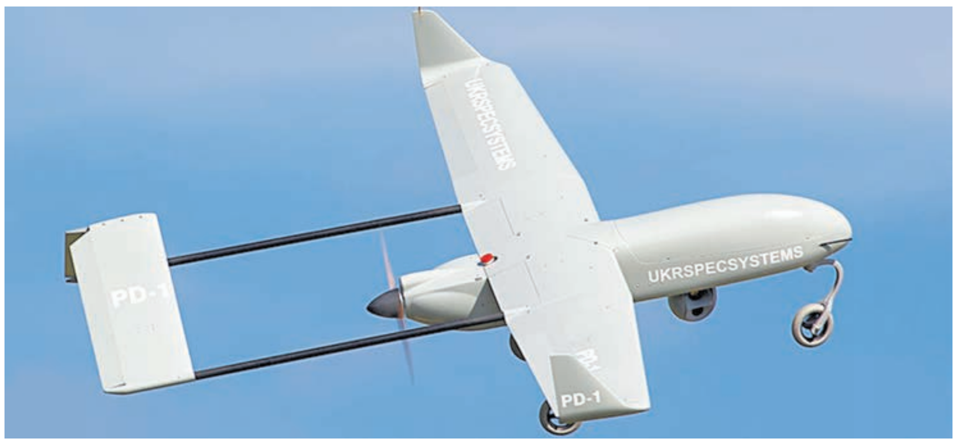
Вітчизняна компанія «Укрспецсістемс» створила безпілотний літальний апарат (БпЛА) PD-1. Його виготовлено із композитних матеріалів, що значно ускладнює виявлення засобами РЕБ супротивника. І це не єдина його перевага. Як розповів на цьогорічній міжнародній виставці «Зброя та безпека» представник компанії Дмитро Науменко, PD-1 передає дані по захищених каналах, що робить неможливим їх перехоплення ворогом, а також оснащений високоякісним гіростабілізованим підвісом.

На запитання: «Чому літальний апарат дістав таку назву?» — він відповів, що абревіатуру PD слід перекладати з англійської як «народний безпілотник».

БпЛА PD-1 має двигун внутрішнього згоряння, що дає змогу збільшити як час перебування в повітрі — понад п'ять годин, так і корисне навантаження — до 8 кг. Розмах крил теж чималий — понад 3 м.

Зі швидкістю близько 100 км/год. він здатний подолати до 500 км. Та ще й в повністю автономному режимі від зльоту до посадки. Оператор утручається в його роботу лише тоді, коли виникає потреба управління камерою для детального вивчення певної ділянки місцевості.

Управління та зв'язок з БпЛА відбувається по шифрованих каналах на максимальній дальності до 100 км. До того ж канал

Безпілотник PD-1

телеметрії повністю захищено від дії систем радіоелектронної боротьби. Для передачі даних використовують цифровий відеоканал, який ретранслює відео в режимі реального часу на наземну станцію управління на відстані до 50 км. Аби запобігти витоку інформації в разі втрати БпЛА, запис відео здійснюється не на борту, а на наземній станції управління.

Штатне корисне навантаження PD-1 складається з вбудованої в корпус фотокамери з високою роздільною здатністю й тепловізора із чотириразовим цифровим збільшенням. Фотокамера дає змогу здійснювати знімання за заданими параметрами на висоті до 1500 м. Своєю чергою гіростабілізована платформа з відеокамерою, що дає 36-разове оптичне збільшення, дає змогу знімати з великої відстані й має систему цифрової стабілізації.

За словами Дмитра Науменка, БпЛА PD-1 виготовляють переважно з якісних складників іноземного виробництва. Зокрема автопілот — американсько-швейцарський, але наші фахівці доопрацювали його в частині живлення та електромагнітної сумісності. Крім того, планер, частина радіообладнання та пропелер — вітчизняного виробництва. Хоча програмне забезпечення переважно й імпортне, окремі модулі мають український інтелект. Зокрема для двигуна БпЛА розроблено спеціальний апаратно-програмний блок, який дає змогу здійснювати управління ним і контроль.

Сергій ВОРОНКОВ

3D оглядовий локатор 80К6Т

НОВА РЛС ВІДСЛІДКОВУЄ ДО 500 ЦІЛЕЙ ОДНОЧАСНО

НА ВІДСТАНІ ДО 500 КІЛОМЕТРІВ

ЇЇ ГОЛОВНІ ОСОБЛИВОСТІ — ЦИФРОВА ФАЗОВАНА АКТИВНА РЕШІТКА ТА ТВЕРДОТІЛЬНИЙ ПЕРЕДАВАЧ

Казенне підприємство «Науково-виробничий комплекс «Іскра» створило принципово нову радіолокаційну станцію РЛС-80К6Т. Вона являє собою 3D оглядовий локатор, призначений для видачі цілевказання засобам протиповітряної оборони. Натурний зразок цієї сучасної РЛС підприємство презентувало на цьогорічній виставці «Зброя та безпека»

За словами головного конструктора проекту зі створення РЛС Віктора Кононовича, сучасний ринок ОВТ висуває кілька суттєвих вимог до РЛС такого типу. Одна з основних — наявність твердотільного передавача, що значно підвищує надійність станції, оскільки в існуючих РЛС вихід із ладу головного елемента передавача — клістрона (електровакуумної лампи, яку застосовують для підсилення високочастотного радіосигналу. — Авт.) призводить до виходу з ладу всієї станції. Щоб не допустити цього, в РЛС-80К6Т розробники замість клістрона встановили передавач на транзисторних посилювачах потужності. Його особливість полягає в тому, що він має 32 передавальних модулі, тому навіть вихід із ладу кількох із них не спричинить цілковитого вимикання оглядового локатора, як у разі з клістронами.

Радіолокаційна станція РЛС-80К6Т має низку переваг у тактико-технічних характеристиках над сучасними іноземними зразками. Зокрема зона огляду за кутом місця становить до 70 градусів, тоді як у станцій іноземного виробництва цей показник не перевищує 30. Завдяки цьому вітчизняна РЛС здатна виявляти тактичні та оперативно-тактичні ракети. А спеціальна система обробки сигналів виявляє малорозмірні цілі й крилаті ракети.

Головною особливістю нової РЛС є цифрова фазована активна решітка. За словами Віктора Кононовича, технологія, яку в ній застосовано, дає змогу виявляти та супроводжувати цілі з надвисокою точністю вимірювання висоти. До того ж завдяки лише одній такій станції відбувається одночасне вимірювання положення цілі одразу за трьома координатами. І якщо попереднє покоління РЛС формують на прийом сигналу 12 променів, то ця РЛС — 16. Відповідно точність визначення висоти збільшується. Наприклад, в РЛС-80К6Т похибка визначення висоти повітряного об'єкта на віддалі до 200 км становить лише 300 м, як і в спеціалізованих висотомірах. А загалом новітній український 3D оглядовий локатор здатний відслідковувати до 500 повітряних цілей одночасно на віддалі до 500 км, що на 100 км більше, ніж у РЛС-80К6М, яка серійно випускається.

Завдяки великій зоні огляду за кутом місця (до 70 градусів) новий локатор може виявляти тактичні та оперативно-тактичні ракети. А спеціальна система обробки сигналів виявляє малорозмірні цілі й крилаті ракети

І це в той час, як нова РЛС має потужність сигналу, що випромінюється лише 3 кВт, а це вдвічі менше, ніж, скажімо, в РЛС-80К6М. Однак за рахунок зменшення витрат енергії сигналу всередині станції під час проходження по СВЧ-трактах та СВЧ-елементах вихідна потужність залишається незмінною. Максимальної концентрації енергії в потрібному напрямку вдалося досягти за рахунок застосування транзисторних передавачів.

До того ж для розгортання цієї РЛС, за словами заступника головного конструктора зі створення радіолокаційної станції Олексія Хари, потрібно всього 10–15 хвилин. Локатор здатний працювати з усіма зенітно-ракетними комплексами, які перебувають на озброєнні вітчизняного війська. Він пристосований до транспортування як вітчизняними літаками, що виготовило ДП «Антонов», так й іноземними типу С-130 Hercules.

Сергій ВОРОНКОВ

ЗБРОЙНІ СИЛИ ОТРИМАЛИ ДВІ СТАНЦІЇ РЕБ «МАНДАТ»

КП «Науково-виробничий комплекс «Іскра» успішно освоїло виробництво виробів із комплексу перешкод Р-330УМ «Мандат» і відвантажило перші дві станції для Збройних Сил України. Вони успішно пройшли кваліфікаційні випробування й за низкою характеристик не мають аналогів у світі. Про це повідомляє пресслужба ДК «Укроборонпром».

Перший зразок мобільного комплексу РЕБ «Мандат» у складі семи станцій розробило та виготовило ПАТ «Топаз». 2014 року він пройшов державні випробування, і його було прийнято на озброєння. Та коли почалася антитерористична операція, виготовлення комплексу «Мандат» на потужностях цього підприємства для України стало неможливим, тому було вирішено поновити виробництво на КП «НВК «Іскра». Було здійснено величезний обсяг конструкторських робіт, пов'язаних з імпортозаміщенням та заміною постачальників складників.

…Світає. Щойно стрільба стихла, і на госпітальній радіохвилі черговий ловить повідомлення про осколкове поранення нашого бійця. Його вже евакуюють із передової. Термінова коротка доповідь, і вже лікарська бригада збирається на майданчику біля приймального відділення мобільного госпіталю. Її найперше завдання — якнайшвидше прийняти й стабілізувати стан пораненого. Польові медики, які доправили сюди цього бійця, надали йому першу допомогу ще в дорозі. Далі працюватимуть фахівці цієї військової мобільної операційної. Через аварію на лінії електромережі їм довелося оперувати бійця в пересувному хірургічному комплексі

Медична сестра Яна асистує хірургу старшому лейтенанту медичної служби Олександру під час операції

ОПЕРАЦІЙНУ НА КОЛЕСАХ

РОЗГОРТАЮТЬ… ЗА 30 ХВИЛИН

ПОНАД ЧОТИРИ МІСЯЦІ В РАЙОНІ АТО УСПІШНО ФУНКЦІОНУЄ СУЧАСНИЙ МОБІЛЬНИЙ ХІРУРГІЧНИЙ КАБІНЕТ НА БАЗІ КрАЗа

Ця сучасна операційна на колесах з'явилась у госпіталі в червні 2017 року. Водій КрАЗа заводить електрогенератор, щоб «оживити» хірургічний кабінет, і всередині просторої операційної вмикається потужне світло. Медична сестра Яна готує набір стерильних інструментів і перев'язувальний матеріал. Оглянувши пораненого, лікарі оцінюють його стан. Під контролем досвідченого анестезіолога військового мобільного госпіталю Олександра Костянтиновича санітари обережно встановлюють на операційний стіл ноші з пораненим. Тиск і пульс — у нормі. Анестезія. Хірург розпочинає роботу. Після успішно завершеної операції пацієнта доправлять у стаціонар, де він продовжить лікування.

У цьому мобільному комплексі медики мають змогу оперувати навіть важкопоранених

Оперував бійця старший лейтенант медичної служби Олександр, який у районі АТО вже понад шість місяців. Він випускник Української військово-медичної академії. Через його руки пройшов уже не один пацієнт із різними за складністю пораненнями. Кожного з них удалось успішно прооперувати й після стабілізації стану здоров'я доправити в тил для подальшого лікування.

Олександр докладно розповів про можливості мобільного хірургічного кабінету. За потреби його можна розгорнути в будь-якій точці району АТО.

— Мобільну операційну укомплектовано всім необхідним, — розповідає Олександр і додає: — Тут є апарат штучної вентиляції легень, електрокардіограф із монітором і дефібрилятор-монітор. Окрім того, ми маємо портативний апарат УЗД, інші прилади й пристосування, а також весь потрібний для оперативного хірургічного втручання інструмент і великий запас перев'язувального матеріалу.

Поцікавився в Олександра, які конкретно операції можна здійснювати в цьому мобільному комплексі. Як зазначив хірург, перелік їх чималий. Медики розповіли, що мають змогу оперувати навіть важкопоранених. Наприклад, установити дренаж у грудну клітку, щоб розправити легені й дати людині дихати; усунути асфіксію, вивести бійця з больового шоку. Апарат штучного дихання дає змогу подавати кисень у легені пораненому. В операційній також є все необхідне для здійснення автоматичного переливання крові.

Я запитав у співрозмовника, скільки часу потрібно для розгортання мобільної операційної. Виявляється, що за півгодини після запуску електрогенератора медики вже можуть розпочинати операцію.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

ШВИДКОЗБІРНІ БЛІНДАЖІ ВИТРИМУЮТЬ МІНОМЕТНІ ОБСТРІЛИ

Родина волонтерів будує надійні укриття для наших військових на передовій

75 модулів для облаштування міцних і зручних бліндажів уже зробив Роман Кравз разом із сином Андрієм.

— Перевага таких конструкцій очевидна — це швидке, без зайвих зусиль їх установлення на потрібному місці. Ще один великий плюс цих бліндажів — те, що їх зроблено з високоякісних матеріалів і вони здатні витримати всі види мінометних снарядів. Зокрема мають посилений каркас, що забезпечує надійне укриття бійців, — каже Роман.

Із модулів, за бажанням, можна облаштувати укриття будь-якої конфігурації.

— Монтаж бліндажів не вимагає досвідчених спеціалістів, і його можуть виконувати самі бійці безпосередньо в районі бойових дій. Для цього потрібно мінімум столярного інструменту й близько години часу. Така робота не відволікає військових від виконання основних бойових завдань.

Важливо, що,ураховуючи досвід війни, бліндажі постійно вдосконалюють.

— Якщо спочатку модулі, які становлять житловий блок, було розраховано на шістьох людей, то із часом оперативний простір приміщення ми значно збільшили. Це дало змогу розмістити одразу десять спальних місць. Зважаючи на швидке похолодання восени та неминучий сезон грипу, теплі сухі приміщення бійцям украй потрібні. Бліндаж не пропускає вологу, а у вхідному модулі передбачено дренажний насос і приямок для ґрунтових вод. Також є розведення електромережі та обладнана природна вентиляція. У бліндажі можна зробити обігрів і встановити пічку-буржуйку, — додав волонтер.

Встановлення зібраних модулів у завчасно підготовлений котлован на передовій

Оксана КАРПЕНКО

МОБІЛЬНИЙ РЕНТГЕНКАБІНЕТ КУРСУЄ ПЕРЕДОВОЮ

У військовому мобільному госпіталі, розгорнутому в районі АТО, успішно працює унікальна медична техніка. Зокрема це рухомий рентгенівський кабінет на базі автомобіля КрАЗ. Ідеться про ту саму нову вітчизняну розробку, яку в червні 2017 року Президент України Петро Порошенко передав військовим медикам.

Як розповів лікар-рентгенолог військового мобільного госпіталю, тут можуть робити флюорографію грудної клітки в різних положеннях тіла. Ми заходимо до світлого й просторого як для мобільної версії приміщення рентгенкабінету. Одразу відчувається комфортна температура. Оскільки процедура флюорографії й рентгенографії передбачає «фотографування» різних ділянок людського тіла, пацієнтові доводиться знімати з себе верхній одяг. Що стосується медичного обладнання, то тут установлено сучасний український рентгенографічний апарат (рентгенодіагностичний комплекс). Також тут застосовано новітні опромінювачі рециркуляторного типу (з бактерицидною дією на опромінені поверхні), до речі, також вітчизняного виробництва.

До складу комплексу входить сучасний комп'ютер із принтером для друку зображень із можливістю сухої обробки плівки. Таким чином, уже за дві хвилини кожен, хто пройшов рентгенівське сканування, отримує роздрукований результат.

— Упродовж кількох хвилин рентгенівський знімок за допомогою Інтернету можна надіслати в будь-яку лікувальну установу, — розповів лікар-рентгенолог лейтенант медичної служби Мар'ян. — За майже чотири місяці роботи мобільного рентгенівського кабінету ми «просвітили» понад півтори тисячі бійців.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

«НА ГАРЯЧУ ЛІНІЮ ЗАТЕЛЕФОНУВАВ БОЄЦЬ І ПОСКАРЖИВСЯ... НА ТЕМНІ БАНАНИ»

Де армійське харчування, там і вона. Постійно заклопотана, кудись біжить, когось умовляє, когось доводить до істерики, але вірить у те, що робить, і йде вперед… Востаннє ми спілкувалися більше як два роки тому. Тоді Діана Петреня, ідеолог реформи харчування у війську, упевнено ділилася планами, що і шведський стіл, і салати, і свіжі фрукти, і овочі, і йогурти, і соки — усе це буде. Не дуже вірилося. Діана ж додавала, що неможливого не прагне: аби тільки бійці їли так, як на це заслуговують. Та й на неможливе потрібно лише трохи більше часу. «Невже вийде?» — скептично думала я. З огляду на сьогоднішній стан речей, відповідь очевидна. Вона тисячі разів могла опустити руки, плюнути й піти. Та після того давнього дзвінка, протягом двох непростих років, жінка тільки й займалася тим, що впевнено ламала стару систему

Діана Петреня

— Каталог нової системи харчування має асортимент продуктів аж із 355 найменувань. А таке розмаїття не збиває з пантелику звиклих до чіткості армійців? Що має найбільший попит?

— Це кисломолочні продукти, овочі, плавлені сирки, кава, апельсини, виноград… Пересічна людина може сказати: «Дрібниці! Чим вихваляються?» Та насправді цього всього не було. Чи, для прикладу, вакуумоване м'ясо, яке надходить одразу поділене на категорії. Тобто якщо замовили вирізку, то напевно не прийдуть хвости. Один із лідерів замовлення — курячі ніжки. Хоча курка й раніше була, але ціла. Відповідно її ділили кухарі, і в кожного солдата в тарілці була різна кількість курятини і були різні її частини. Тепер у тарілці буде конкретно ніжка, і нікому необразливо.

— Але ж все одно є певна кількість коштів. І саме в межах цієї суми доводиться замовляти продукти. Тож як забезпечити розмаїття? Якщо сьогодні хочеться малини й дорогого м'яса, а завтра — картоплі чи гречки?

— Це абсолютно реальний варіант, коли сьогодні замовляють дешевші продукти, а завтра є можливість замовити екзотичний для війська виноград чи ще щось. Звісно, без фанатизму, звертаючи увагу на збалансованість меню та його калорійність. Якщо це обід, то неодмінними є перша страва, друга (риба чи мясо), компот.

— Тобто якщо сьогодні трішки зекономили на чомусь, то завтра можна себе побалувати, наприклад м'ясною вирізкою?

— Насправді, як уже довела практика, суми, які узгоджують на торгах «Прозоро», є цілком достатніми, аби абсолютно щодня забезпечувати більш-менш різноманітний і смачний раціон харчування. Головне — підходити до складання меню з розумом. Для цього, звісно, доводиться навчати начпродів. Признаюся чесно, навчання відбувається з перемінним успіхом. Хтось швидко сприймає інформацію, а хтось — повільно. Нещодавно було планове навчання на базі Львівської академії, де ця система досить давно й ефективно працює. Начальникам продовольчої служби показували, як працювати з каталогом, як удосконалювати меню... Хтось сприйняв інформацію на «ура», а хтось — не зовсім… Людський фактор ніхто не скасовував.

— Уже не вийде нарікати на постачальника?

— Розкажу зовсім свіжу історію. Коли госпіталь переводили на нову систему харчування, начпрод не прийняв три машини продуктів. Вони були невідповідної якості, а це його персональна відповідальність. Насправді це дало змогу хоч якось контролювати процес. Тепер людина розуміє, що з неї спитають, і пояснити, чому вона нічого не змогла зробити в конкретній ситуації, буде важко. Бо є відповідні повноваження, є перелік нормативних актів, які потрібно вимагати від постачальника… Можливо, це смішно звучатиме, та однією з ланок контролю є обов'язкові фотографії сніданків, обідів та вечерь. Плюс ми маємо зручний електронний склад, де можемо контролювати те, що надійшло, і те, що витрачено, знімати залишки, аналізувати розкладки… У підсумку все складається в єдину систему контролю.

— У вас діє гаряча лінія, на яку можна анонімно поскаржитися. Є дзвінки чи все-таки бійці бояться телефонувати?

— Два тижні тому зателефонував боєць і сказав, що їм дали темні банани. Ми, звісно, розібралися, і я тепер не жартую. Але такі скарги мене просто шалено тішать. Банани на солдатському столі! Раніше про таке й мріяти не можна було. Але, на жаль, скаржитись переважно бояться. Хоча ми дуже серйозно стежимо за тим, аби людину, яка поскаржилася, жодним чином не було покарано. Та все одно бояться… І це дуже прикро. Адже нашим головним пріоритетом є так званий кінцевий споживач, тобто солдат, який або задоволений, як його годують, або ні. Так ось, без контролю з боку оцього самого солдата все, що ми робимо й робитимемо, просто втрачає сенс. Особисто мені це зовсім незрозуміло. Ну хто ще може бути найбільш зацікавленим у тому, щоб кожного дня їсти смачно? І як дізнатися, коли щось пішло не так, якщо бійці про це не скажуть?

— Знаю, що трапляються випадки, коли на гарячу лінію ніхто не зателефонував, зате швиденько написав обурливий пост у соціальній мережі.

— Це взагалі болюче питання. Наводжу цілком реальну ситуацію. Написав боєць пост у Facebook. Ми, безумовно, відреагували. Приїжджаємо в частину, а виявляється, що офіційно проблему не було озвучено. Рапорта не було. Усі розписалися, що все добре, і не розуміють, чого ми від них хочемо. І нам фактично немає на що реагувати, адже, крім фото в соцмережі, немає жодного доказу. Коли ще й постачальник продуктів виявляється непорядним, то він просто каже: «Я взагалі не знаю, звідки ці фото». От і все. Я, звісно, у такій ситуації солдатам вірю більше, ніж постачальнику. До того ж дуже хотіла б, аби хлопці, які реально переживають за якість харчування, спочатку написали рапорт, а потім хоч і через хвилину викладали незадоволення в соцмережу чи будь-які засоби масової інформації. Офіційний папірець має бути. Без нього ми просто не можемо реагувати. Фото в соціальній мережі не є доказом. Тобто потрібно визначитися для себе: або розв'язувати проблему, або махати рукою з почуттям власної важливості, проте без результату.

«Коли госпіталь переводили на нову систему харчування, начпрод не прийняв три машини продуктів. Вони були невідповідної якості, а це його персональна відповідальність. Людина розуміє, що з неї спитають, і пояснити, чому вона нічого не змогла зробити в конкретній ситуації, буде важко»

— Міністр оборони з перших днів підтримав вашу діяльність.

— Мабуть, ми б не пробили цю стіну, якби не чітка та постійна підтримка питання реформування системи харчування з боку керівництва держави та Міноборони. Самотужки зламати систему, де узгодження губляться на шляху з кабінету в кабінет, дуже складно…

— Про що зараз найбільше болить голова?

— Найбільша сьогоднішня проблема — це ремонти. Терміни постійно зміщуються, десь не вистачає коштів… Для прикладу, розраховували на один обсяг, а в підсумку виявився зовсім інший. Також іноді заважають працювати колишні постачальники, вони просто блокують торги. Перші півроку в нас були досить серйозні історії протистоянь із такими постачальниками. Та й нині є одна така компанія. А так, зрештою, усе йде за планом, це вже незворотний процес. Сподіваюся, що і 2018-го, і 2019-го також усе йтиме за планом, попри зростання обсягів роботи. Дороги назад уже немає. Раніше я була переконана, що для реформ існують спеціальні люди — men in black. Їх навчають усе життя, а потім вони сідають і за півроку видають класну концепцію. Ні, це не так. Таких людей не існує. Тому ти просто сідаєш і робиш, аж поки сама не стаєш woman in black.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

Продовольча реформа в Збройних Силах України набирає обертів

У ПОВІТРЯНИХ СИЛАХ УСІХ ГОДУВАТИМУТЬ ШОКОЛАДОМ

ТАКІ ЗМІНИ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ У МЕНЮ АВІАТОРІВ І ВАРТОВИХ НЕБА

Особовий склад Повітряних Сил завжди харчувався за окремими нормами. І навіть для льотчиків вони є різними. Наприклад, до раціону винищувачів, штурмовиків, бомбардувальників, або, як їх узагальнено називають, реактивників, завжди додають шоколад. Транспортники Ан-26, приміром, харчуються скромніше. Тобто в їдальнях однієї авіабригади одночасно можуть готувати за трьома раціонами. Що зміниться з переходом частин Повітряних Сил на нову систему харчування? Все дуже просто: шоколад відтепер їстимуть усі! Тобто набір продуктів буде однаковим, але норми будуть різними.

На сьогодні всі частини Повітряних Сил харчуються за колишньою схемою, але вже з наступного року розпочнеться поступовий перехід на нову систему.

За словами начальника Центрального управління продовольчого забезпечення Збройних Сил України Тилу Збройних Сил України полковника Миколи Куклюка, стартуватиме він із Харківського національного університету Повітряних Сил. Підготовчий процес там уже триває.

Наразі передбачають революційні зміни в наборі продуктів. Нині загальновійськова норма, за якою харчуються військовослужбовці, містить 32 найменування продуктів. А новий Каталог продуктів харчування має їх понад 300. Із новинок — свіжі фрукти й соки, значно ширший асортимент риби, м'яса, молочних продуктів. Досить згадати те, що серед останніх з'явилися йогурти, бринза та вершки.

Новий каталог продуктів харчування містить понад 300 найменувань. Серед них — бринза та йогурти, свіжі фрукти й соки...

Як розповів тимчасовий виконувач обов'язків начальника продовольчої служби Командування Повітряних Сил підполковник Олександр Шкляр, залежно від специфіки завдань, що виконують військовослужбовці різних родів військ, визначатимуть і коефіцієнт, відповідно до якого нормуватимуть харчування. За одиницю вибрано загальновійськову норму. Під час навчань із бойової підготовки та польових виходів цей коефіцієнт зростає до 1,1, а в період виконання завдань за призначенням (тобто в районі проведення антитерористичної операції) — до 1,2. В авіації цей коефіцієнт уже від початку дорівнює 1,1, під час перебазування на запасні аеродроми він збільшується до 1,15, а в АТО — до 1,2. До того ж, якщо раніше такий продукт, як шоколад, був прерогативою льотчиків, то незабаром його бачитимуть у своєму раціоні всі вартові неба та авіатори.

На завершення про калорії. Зі зростанням переліку продуктів харчування не може знижуватися калорійність самого харчування. Залежно від специфіки виконання завдань калорійність харчування українських військовослужбовців становитиме від 3,5 до 6 тис. кілокалорій. Іншими словами, з переходом до нового меню авіатори їстимуть не гірше, ніж удома.

Олексій ТРИГУБ

НА ЧАСІ — УНІФІКАЦІЯ ВІЙСЬКОВОЇ КОЛЬОРИСТИКИ

Нещодавно в Головному управлінні розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України відбулась робоча нарада з представниками виробників і постачальників предметів речового майна для потреб Збройних Сил України. Про що йшлося під час зустрічі розробників речового майна, тиловиків і підприємців, ми попросили докладніше розповісти начальника управління розвитку речового майна — заступника начальника Головного управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗСУ підполковника Євгенія Єлькіна

— Насамперед ми обговорили питання щодо внесення змін до нормативної (технічної) документації на предмети речового майна, також поінформували виробників і постачальників про обсяги закупівлі предметів речового майна й тканин 2018 року та про заходи, які вживають із боку Міністерства оборони України щодо впорядкування системи контролю над якістю предметів речового майна.

— А про які зміни в технічній документації йшлося? Чому виникла потреба щось змінювати, адже на технічних умовах, передбачених для виробництва предметів речового забезпечення, ще не просохло чорнило?

— Ми змушені були порушити питання стосовно визначення в технічних документах єдиного кольору для форми одягу та амуніції, якими забезпечують наших військовослужбовців. На сьогодні ситуація така, що ремінь розвантажувальний ми отримуємо зеленим, рюкзак зеленіший, а сумку транспортну індивідуальну — світло-зелену. Таке відбувається через те, що коли в технічних умовах визначено: для пошиття певного предмета має бути використано синтетичну тканину, наприклад, кордуру такого-то кольору, то саме її виробники одягу й закуповують для свого виробництва. Але, як доводить практика, у різних виробників тканина одного кольору має різні відтінки. Тому й отримуємо: ремінь розвантажувальний — зеленого кольору, а підсумки для магазинів, гранатні підсумки — іншого відтінку. Те саме з натільною білизною. Тендер на футболки виграв один постачальник, а на труси — інший. Тканину одного й того ж кольору вони купували в різних виробників. Як наслідок маємо: одні вироби зі світло-зеленої тканини, інші — з темнішої. Тому виникла потреба визначитися з єдиним кольором, погодити його з Тилом Збройних Сил, який, по суті, є замовником, аби наступного року ми почали одержувати речове майно одного, уніфікованого кольору.

Підполковник Євгеній Єлькін

— 2014 року нам би такі «проблеми». На слух сприймається як примха…

— Насправді мова не про забаганки військових, а про елементарну естетику. Не є нормою те, коли в одному строю вишикувалися бійці, а в очах рябіє від кольорової мозаїки їхнього одягу.

— Зрозуміло. І коли ми позбавимося від кольорового розмаїття?

— За підсумками наради, перші торги щодо закупівлі предметів речового майна в уніфікованому кольорі відбудуться на початку наступного року, тож отримувати його у військах почнуть у другій половині 2018-го. Для цього найближчим часом буде затверджено кольори, за якими здійснюватиметься закупівля предметів речового майна 2018 року.

— А що кажуть виробники тканин? Наскільки можливо з технічного погляду, щоб на різних підприємствах було «влучання» в один і той самий колір? Якщо неможливо, то вважайте, що не уникнути звинувачень у лобіюванні інтересів певного виробника тканин.

— Так, ці питання на нараді підіймали. І ми чітко заявили, що лобіювання будь-чиїх інтересів є неприпустимим. Швейні підприємства можуть закуповувати тканину в будь-якого виробника, вітчизняного або закордонного. Головна умова — її відповідність визначеним технічним умовам і кольору. З технічного боку це цілком можливо. Водночас певні відхилення, зрозуміло, будуть, але вони мають відповідати нинішнім стандартам. А що стосується механізму, який гарантував би уникнення будь-яких лобістських схем, то він простий і прозорий. В Україні є лабораторії, які здійснюють відповідні оптичні дослідження. Тому після того, як буде затверджено колір тканин, тобто після 10-го числа поточного місяця, Тил ЗСУ має подати в Департамент держзакупівель заявку, затверджену заступником міністра, стосовно обсягів замовлень на наступний рік. Таким чином виробники тканин знатимуть, яку кількість тканини у них придбають швейні підприємства. До того ж для запуску виробничого процесу їм потрібно від 30 до 45 днів. Тобто це той час, який потрібен для того, щоб придбати сировину, фарбу, налагодити устаткування, виготовити пряжу тощо. Отже, через місяць-півтора виробник отримає перші метри тканини. Спочатку перевірка її на відповідність потрібному кольору відбуватиметься на самому підприємстві за допомогою понтометра. Перевірили, трохи «не влучили» — додали фарби, відкоригували. «Влучили» — чудово, зразки тканини відправлять на дослідження в незалежні лабораторії, про які я вже згадував. Отримають там позитивний висновок, хай умикають верстати, виробляють продукцію, твердо знаючи, що її буде реалізовано.

— Тобто на початок лютого ви передбачаєте, що тканина потрібного кольору вже буде на складах підприємств-виробників і що зривів у постачаннях її на швейні підприємства не буде?

— Сподіваюся, що не буде. Принаймні зі свого боку ми робимо все необхідне, щоб цього не сталося, і такі робочі наради з виробниками проводимо саме задля гарантування планових постачань необхідного майна у війська — якісного й естетичного.

— Дякую за розповідь.

Бесіду вів Іван СТУПАК

«МИ ЩИРО ПРАГНУЛИ МАТИ ВІЛЬНУ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ...»

100 РОКІВ ТОМУ УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА УХВАЛИЛА III УНІВЕРСАЛ, ПРОГОЛОСИВШИ УКРАЇНСЬКУ НАРОДНУ РЕСПУБЛІКУ

Під час проголошення УНР

20 листопада 1917 року. Київ, Софійська площа. До людей, що зібралися, звернувся голова УЦР Михайло Грушевський: «Народе український і всі народи України... Без власти дужої, єдиної, народної Вкраїна упасти може в безодню межиусобиці, різні, занепаду. Оповіщаємо: однині Україна стає Українською Народною Республікою»

Для кращого розуміння тих буремних подій зробимо невеличкий екскурс у минуле. На той час Україна 263 роки перебувала в складі Російської імперії. Упродовж століть українці мріяли про незалежну Українську державу, та імперія міцно тримала їх у своїх «обіймах». Коли в лютому 1917-го внаслідок так званої Лютневої революції, що сталася в Петрограді, влада перейшла в руки Тимчасового уряду, ця подія обнадіяла українців, насамперед інтелігенцію. І невдовзі було створено Українську Центральну Раду, до складу якої увійшли представники політичних партій і громадських організацій, які стояли на проукраїнських позиціях. Очолив її історик Михайло Грушевський. Через кілька днів у Києві відбулася більш як 100-тисячна маніфестація, учасники якої вимагали національно-територіальної автономії для України. Всеукраїнський національний конгрес, який пройшов у ті дні, підтримав ці вимоги, вимагаючи від Центральної Ради рішучих кроків для проголошення автономії. У травні її представники розпочали переговори з новоствореним російським урядом про визнання автономії України та визначення її кордонів. Проте ці вимоги було проігноровано. І тоді УЦР одноосібно ухвалила I Універсал, який проголошував автономію України в складі Росії.

Після цього було сформовано уряд — Генеральний секретаріат на чолі з письменником Володимиром Винниченком. Він і продовжив переговори з Тимчасовим урядом про українську автономію. Але й вони не увінчалися успіхом. Після цього Центральна Рада ухвалила II Універсал, яким було відкладено проголошення української автономії до скликання Всеросійських установчих зборів. Такий крок УЦР багато хто в Україні розцінив як зраду, зокрема особовий склад 2-го українського полку ім. Павла Полуботка, який виступив зі зброєю. Але повстання було придушено...

Наприкінці серпня 1917 року російський уряд призначив Генеральний секретаріат своїм повноважним представником в Україні, таким чином натякаючи на те, що продовжує розглядати її як невід'ємну складову Російської імперії. Сьогодні важко сказати, якими були б відносини між Україною та урядом Олександра Керенського. Але восени 1917-го внаслідок заколоту в Росії до влади прийшли більшовики, які одразу заговорили з українцями мовою ультиматумів. Набравшись рішучості під натиском національно-демократичних сил, УЦР ухвалила III Універсал, яким було проголошено створення Української Народної Республіки. Згідно із цим документом, найвищим законодавчим органом УНР залишалась Українська Центральна Рада, а найвищим виконавчим органом став Генеральний секретаріат.

Сьогодні прокремлівські політологи, «експерти з українського питання», згадуючи події 100-річної давності, вдаються не лише до відвертих перекручувань історії, на чому, до речі, вони зуби з'їли, а й до банальної брехні. Наприклад, вони стверджують, що «і Центральна Рада, і тим більш проголошена нею УНР із самого початку викликали в українського народу відразу». Не сперечатимемося із цими «знавцями» української історії, а нагадаємо, що під час виборів до Всеросійських установчих зборів, які все ж відбулися після проголошення УНР наприкінці листопада 1917-го, українські більшовики дістали всього 10 відсотків голосів. А українські партії, представники яких увійшли до складу УЦР, — майже 75 відсотків. Після цього більшовики спробували здобути владу шляхом скликання 17 грудня Всеукраїнського з'їзду Рад робітничих, солдатських і селянських депутатів. Але й тут вони зазнали фіаско: коли з'їзд розпочав роботу, то виявилося, що від 300 рад, які діяли в Україні, на ньому були присутні лише… 49 їхніх представників. З-понад 2,5 тис. учасників! Більшість і висловилися за довіру Центральній Раді та УНР.

Відтоді минуло ціле століття. Зважаючи на ті та інші події, що відбулися після ухвалення III Універсалу, ми бачимо не лише демократичність цього документа, національні цінності, які він проголошував, патріотичну налаштованість його авторів, а й недоліки та певні помилки тодішніх політиків. Адже Михайло Грушевський і його найближче оточення, проголошуючи УНР, бачили її автономною республікою в складі Росії, наївно вірячи, що в такому статусі українці зможуть бути господарями на своїй землі. І водночас в Універсалі йшлося про те, що «джерелом влади в Україні є український народ», «управління Україною мають здійснювати всенародні українські збори». Забули, мабуть, тодішні українські державники уроки історії, зокрема, ті ж Переяславські угоди, які гарантували українцям права й свободи, але які було згорнуто раніше, аніж висохло чорнило на тих угодах.

«Ми стояли на межі обітованої землі, землі визволення, української державності, задоволення одвічних мрій українського народу»...

Не розуміли вони як слід значення українського війська, вважаючи, що достатньо мати народну міліцію. А ще недооцінили підступність російських більшовиків…

Події, які відбулись після ухвалення III Універсалу, відкрили нарешті очі українським політикам на справжню суть російсько-більшовицької влади: мине всього два місяці, й з'явиться IV Універсал, у якому не залишиться і згадки про українську автономію в складі Росії. У ньому, на відміну від трьох попередніх, влада УНР звернеться до народу із закликом стати на боротьбу за свою країну.

Із плином часу Михайло Грушевський, якого нині історики часто називають першим українським президентом, писав, згадуючи ті роки: «Ми стояли на межі обітованої землі, землі визволення, української державності, задоволення одвічних мрій трудящого українського народу. Ми заткнули на сій межі наш побідний прапор — наш Третій Універсал — мабуть, найважливіший акт, який коли-небудь з'являвся на нашій землі. Ми щиро прагнули мати вільну Українську державу».

Цей прапор виявився для російських більшовиків кісткою в горлі. І вже 25 грудня 1917 року тридцятитисячна армія росіян почала наступ на Україну, окупувавши Харків, Катеринослав (тепер — Дніпро), Полтаву, а з часом і Київ: починалася одна з найтрагічніших сторінок нашої історії…

Сергій ЗЯТЬЄВ

«НАЙБІЛЬШОЮ ЦІННІСТЮ ДЛЯ МЕНЕ Є УКРАЇНА…»

Майбутній голова Української Центральної Ради народився в місті Холмі, яке сьогодні входить до складу Польщі. Його батько викладав у греко-католицькій гімназії. Через три роки сім'я переїхала до Ставрополя, а згодом — у Владикавказ. Гімназію Михайло закінчив у Тбілісі.

1886 року він став студентом історичного факультету Київського університету ім. святого Володимира. Здобувши університетську освіту, очолив новостворену кафедру всесвітньої історії Східної Європи Львівського університету. Після так званої Лютневої революції в Петербурзі, коли до влади прийшов Тимчасовий уряд, повернувся до Києва, де його обрали головою Української Центральної Ради — найвищого представницького органу українських політичних партій і рухів.

Після поразки визвольних змагань навесні 1919-го Михайло Грушевський виїхав у Прагу, а потім — у Відень. Проте 1924 року повернувся до Києва, де очолив археологічну комісію Всеукраїнської академії наук. Коли проти вчених академії почалися репресії, переїхав у Москву. Наче передчуваючи щось недобре, Михайло Сергійович сказав своїм учням: «Прощавайте! Вчіться без мене!..»

1934 року він жив у Кисловодську. Тамтешні лікарі виявили в нього карбункул — нарив на спині. Два хірургічні втручання для його видалення виявилися невдалими й призвели до серцевих ускладнень, які спричинили смерть Грушевського. Але це офіційна версія того, що сталося. Деякі історики не вірять у її правдивість. І мають на те підстави. Адже тодішня влада побоювалася Грушевського, знаючи не лише про його минуле, а й про справжні погляди вченого на майбутнє України. Тож не виключено, що йому «допомогли» відійти в потойбічний світ. Принаймні є чимало доведених фактів, коли компартійний режим таким чином розв'язував «проблему» тих, кому не довіряв, але не міг запроторити в табори або

Михайло Грушевський

розстріляти через їхній авторитет у суспільстві та можливу реакцію на Заході.

Сергій ЗЯТЬЄВ

За різними даними, під час голодомору 1932-1933 років загинуло від 4 до 11 млн осіб

«ГОЛОД СКРІЗЬ. МІЛЬЙОНИ ЛЮДЕЙ ВМИРАЮТЬ. ТЕРОР НАБУВ НЕЧУВАНИХ МАСШТАБІВ»

Історія знає чимало кривавих злочинів проти людства і людяності. Але їй не відомі випадки, коли б у мирний час без жодного пострілу лише за якихось 17 місяців держава знищила мільйони своїх громадян: відібравши в людей останню крихту хліба, прирекла їх на голодну смерть

«Марія стоїть над дитиною і думає: «Вмреш, дитинко. На широкому світі немає вже для тебе трошечки хліба… Зовсім трошечки хліба…»

Дивиться у вікно. На подвір'ї дерева вбираються бруньками. Земля ще кормить їх, а закони Маркса не заборонили їм родити нове життя і нову радість».

Це цитата з роману Уласа Самчука «Марія» — першого художнього твору, в якому розповідається про голодомор 1932–1933 років. Роман видано у Львові 1934-го. Через страждання матері, яка не може врятувати єдину доньку, письменник описав ті страхіття, що коїлися тоді в радянській Україні. На очах у скількох таких Марій вмирали голодною смертю їхні сини й дочки? Скільки матерів сивіли від горя, втрачаючи дітей? Мільйони! І сьогодні достеменно ніхто не знає кількості жертв неоголошеної компартійним режимом війни проти українців на початку 30-х років минулого століття.

У своїй статті «Рік великого перелому», надрукованій 1929 року, Сталін стверджував, що «селяни йдуть до колгоспів не окремими групами, а цілими селами і районами». Насправді ж їх заганяли туди силоміць. Тих, хто надто пручався, виселяли до Сибіру та інших віддалених районів Радянського Союзу. Задля пришвидшення колгоспного закріпачення селянства було видано понад 30 партійних і урядових постанов. Коли наші селяни вже голодували, до Росії йшли десятки ешелонів з продовольством.

За часів панування радянської влади про Голодомор 1932–1933 років говорити можна було тільки пошепки. Тих, хто своїми розмовами «суперечив лінії партії і радянського уряду», чекали Сибір і Колима або ж психлікарні

Каральним органам СРСР так і не вдалося повністю придушити повстанський рух в Україні, тому вожді партії вирішили вдатися до штучного голоду, вважаючи, що саме він змусить українців надовго забути про волю. Голодомор тривав із квітня 1932-го до листопада 1933 року, тобто 17 місяців. Його пік прийшовся на весну 1933-го. Ось як згадував ті події житель Київщини Іван Клименко: «Влітку 1933 року в моїй Слобідці лютувала жахлива машина смерті. Був пік голодомору. Трупи лежали на вулицях, біля крамниці, у дворах і по хатах. По селу, як тіні, ходили люди, висохлі або ж пухлі. Не було біля хат ні тиночків, ні повіточок, нічого дерев'яного в господах — усе було спалено в печах, щоб зігріти хати. Половина села вимерла від голоду. Правління колгоспу дало дві підводи для прибирання трупів. З правого боку річки Красна санітаром працював дід Свиридон Грама, а з лівого — дід Сергій Сало. Це вони щодня без вихідних з раннього ранку до пізнього вечора грабарочкою з одною конячкою, що ледь трималася на ногах, їздили селом і збирали мертвих. За це діди отримували по мисочці супу з колгоспної кухні».

Люди намагалися рятуватись від голодної смерті, виїжджаючи за межі своїх районів та областей і влаштовуючись робітниками на промислових підприємствах у містах. Та 23 січня 1933 року було видано директиву, яка забороняла їм покидати місця проживання. За порушення вимоги передбачалася відповідальність, у тому числі й кримінальна. Водночас заборонялась і торгівля в сільській місцевості, призупинялося продовольче постачання сіл, які не виконували плани хлібозаготівлі. Тих, хто використовував збіжжя для оплати праці, чекали тривалі строки ув'язнення, а в окремих випадках і розстріл як «злісних порушників соціалістичного законодавства».

За часів «єдиного і неподільного» події початку 1930-х називали «тимчасовими труднощами з продовольством», а їхньою причиною — природні катаклізми. Насправді ж люди, які пережили той жах, знали: коли б радянська влада не вигребла у них останню зернину, ніякого голоду не було б.

Відомий британський журналіст Гарет Джонс, побувавши в ті часи в Україні, писав: **«Голод практично скрізь. І мільйони вмирають від нього. Я бродив кілька днів Україною, і там не було хліба, у дітей боліли животи, всі коні та корови виздихали, й люди також вмирали з голоду. Терор набув нечуваних масштабів».**

За часів панування радянської влади про Голодомор 1932–1933 років говорити можна було тільки пошепки. Тих, хто своїми розмовами «суперечив лінії партії і радянського уряду», чекали Сибір і Колима або ж психлікарні. Але на початку 1980-х українці, які мешкали на Заході, кинули СРСР виклик, розпочавши підготовку з відзначення 50-х роковин трагедії. Діаспора намагалася залучити до цієї кампанії політиків тих країн, на теренах яких проживала. У жовтні 1983 року голова КДБ Української РСР генерал С. Муха доповідав парткерівництву республіки: «Так званій організації захисту прав людини на Україні вдалося схилити члена Палати представників США Дж. Флоріо внести на розгляд Конгресу питання про створення Комісії з «розслідування причин і обставин голоду в Україні».

Незважаючи на всі контрзаходи радянської спецслужби, незабаром Конгрес Сполучених Штатів створив спеціальну Комісію з дослідження фактів голоду в Україні. Її виконавчим директором було призначено Джеймса Мейса, і 5 травня 1987 року КДБ вже проінформував керівника УРСР Володимира Щербицького про те, що на підсумковому засіданні Конгресу США підтверджено штучний характер голоду. Водночас так звана перебудова набирає обертів, і 25 грудня того ж року В. Щербицький, виступаючи з доповіддю, присвяченою 70-річчю утворення СРСР, згадує факт голоду! Незабаром в радянській пресі з'являються перші публікації щодо цієї трагедії: інформаційну блокаду навколо Голодомору 1932–1933 років тривалістю понад півстоліття було прорвано…

Сергій ЗЯТЬЄВ

ТІЛЬКИ ФАКТИ

Голодомор в Україні тривав 17 місяців — із квітня 1932-го до листопада 1933 року. За різними даними, загинуло від 4 до 7 млн осіб, хоча деякі історики сходяться на інших цифрах: 10–11 млн.

Навесні 1933 року, кажуть дослідники, **в Україні щохвилини помирало 17 людей.**

У документах Політбюро ЦК КП(б)У збереглося свідчення про те, як восени 1932 року з України організовували так звані «зелені ешелони» для забезпечення промислових центрів Росії продуктами харчування до жовтневих свят. З України вивозили вже не тільки посівний матеріал, але й навіть квашені огірки, капусту та помідори, залишаючи українців приреченими на голодну смерть.

За розпорядженнями уряду, заборонялася будь-яка торгівля в сільській місцевості, призупинялося продовольче постачання сіл, переслідувалося та каралося на 10 років ув'язнення та розстріл будь-яке використання хліба для оплати праці в районах, що не виконали хлібозаготівельних планів, запроваджувалася система натуральних штрафів, товарних репресій. Питома вага українського зерна в загальносоюзному обсязі хлібозаготівель сягала більше третини, а в окремих регіонах перевищувала планові завдання для Північного Кавказу, Центрально-Чорноземного району, Казахстану та Московської області разом узятих.

Найбільш постраждали від голоду тодішні Харківська й Київська області (теперішні Полтавська, Сумська, Харківська, Черкаська, Київська, Житомирська). На них припадає 52,8% загиблих. Смертність населення тут перевищувала середній рівень у 8–9 і більше разів.

Підготував Сергій ЗЯТЬЄВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ЗАТВЕРДИВ ПЛАН ЗАХОДІВ НА 2017-2018 РОКИ У ЗВ'ЯЗКУ З 85-ми РОКОВИНАМИ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

Цим документом, зокрема, передбачено, що у День пам'яті жертв голодоморів у Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору» в Києві, а також в інших містах і селах України відбуватимуться жалобні заходи. У них братимуть участь представники органів державної влади, місцевого самоврядування та громадськості.

На території України та в її закордонних дипломатичних представництвах у ці дні приспускатиметься Державний Прапор України й обмежуватиметься проведення розважальних заходів, теле- і радіокомпаніям рекомендуватиметься вносити відповідні зміни до програм.

У листопаді наступного року передбачено проведення Міжнародного форуму, присвяченого 85-м роковинам Голодомору 1932–1933 років. На міністерства освіти і науки, культури, НАН, Український інститут національної пам'яті покладається забезпечення подальших досліджень проблем Голодомору 1932–1933 років, масових штучних голодів 1921–1923 та 1946–1947 років в Україні та їх наслідків. Ці ж інституції працюватимуть над Національною книгою пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років.

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів передбачено також проведення інших заходів на вшанування жертв однієї з найбільших трагедій в історії України — Голодомору 1932–1933 років.

«ОДЕСИТИ НА ДОНБАСІ»

ТАКУ НАЗВУ МАЄ ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФІЛЬМ, ПРЕМ'ЄРНИЙ ПОКАЗ ЯКОГО ВІДБУВСЯ У ПІВДЕННІЙ ПАЛЬМІРІ

Цей фільм створений Міжнародним продюсерським центром «Фор-Пост» на замовлення Держагентства України з питань кіно. Генеральний продюсер фільму, керівник МПЦ «Фор-Пост» — Олександр Дріз, режисер — Олександр Авшаров, співсценарист — Юлія Коршунова. За словами творців фільму, зйомки тривали понад 8 місяців. Державна фінансова підтримка становила 1 780 020 гривень при загальній вартості виробництва в 1 977 800 гривень. Знімальна група працювала в Києві, Дніпрі, Одесі, а також в районі АТО. Крім того, у фільмі є багато відеоматеріалу, який знімали самі бійці на передовій. Зокрема два герої стрічки були в донецькому аеропорту, де зняли на власну камеру окремі події. Незабаром стрічку покажуть у Києві, Львові, Харкові та Сумах.

Хтось із героїв стрічки раніше був безтурботним мандрівником, хтось спокійно займався творчістю, хтось заробляв хороші гроші, але всі вони в один момент для себе вирішили, що не можуть залишатися осторонь, коли на Сході України йде війна

Євген Лата, «Дискавері»:

«Моя перша відпустка зі Сходу країни. За спиною одеський оперний театр. Сиджу та милуюся фонтаном. Звісно ж, у формі, бо я захисник, військовий і дуже пишаюся тим. Повз проходили чоловік і жінка. Дама зупинилася. Нагнулася й недобре поглянула на рукав. А там у мене нашивка «Укроп». Глянула і… плюнула мені в обличчя. Просто плюнула зі словами: «Ты фашист, уезжай в свой Львов!» І пішла далі. Я ж непорушно сидів біля фонтана в своєму рідному місті й просто плакав…

Я навчався в російськомовній школі, моя родина російськомовна, і вивчав я історію не України, а Росії за російськими підручниками. Коли ж нам викладали українську, то ми відмовлялися її вчити. Так, хотіли бути крутими. І це трагедія й величезна проблема мого покоління.

Ще одна проблема — це прагнення виїхати в більш розвинену країну. Я теж про це мріяв. Так і сталося. Виїхав у Великобританію, працював у National Geographic. У мене було ідеальне життя. Поки не почув про події на Майдані. Моя свідомість змінилася, і я повернувся в рідну Одесу.

Повідомив родину про бажання поїхати в АТО. На жаль, це прагнення підтримав лише вітчим. Він купив мені необхідне спорядження та сказав, що потрібно добре подумати про те, щоб бути кориснішим, аніж просто хлопець з автоматом. І я став знімати відеощоденники з війни.

Є в мене запис, де один хлопчина в інтерв'ю звертається до своєї дівчини та батьків і каже, що мріє повернутися до них живим. Наступного дня він загинув. Тоді я зрозумів: хочу знімати заради того, щоб слова тих хлопців, які загинули, залишилися бодай на екрані.

Чи було страшно? Судіть самі: у мене зріст 167 сантиметрів, вага 60 кілограмів — далеко не Рембо. Воював і боявся. Команда: «В окоп! Працюють «Гради»!». І я до самого ранку лежав непорушно в тому окопі поруч із побратимами. Ось так було страшно…

Моя війна тривала трохи більше як п'ять місяців. Поранення. Контузія. Якщо відверто, то я злякався, що коли мене вб'ють, три маленькі сестри й мама залишаться самі».

Дмитро Олегович, «Самурай»:

«Червень 2014 року.

— На що ти готовий, щоб служити? — запитує військком.

— Так. Я знаю, куди й навіщо їду й чого мені чекати.

На калькуляторі військовий вибиває цифру 500.

— Що це? Гривні?

— Долари!

— Офіцере, ви при своєму розумі?

У розумінні багатьох, якщо ти одесит і йдеш служити, то маєш меркантильні інтереси. Я пішов на війну, щоб змінити хід подій. Для цього я продав свого байка.

Байк… Це спосіб життя, щось надзвичайне. 12 років на своєму залізному коні я жив дорогою. Але продав його — іншого виходу не було. За отримані кошти купив собі броню й все необхідне для служби в армії.

Родичі не схвалили мій вибір. Казали, що не за ту країну я воюю, не за тих людей. Коли пішов на війну, я для них помер.

— Тебе ще не вбили? — перше, що мене запитали, коли повернувся через кілька місяців на 10 днів у відпустку.

Мабуть, їм було б простіше, якби мене вбили. Скільки намагався пояснити, що я в АТО і через них, та все дарма.

— А що нам? Ми як жили, так і живемо!

— Але ж ви живете лише тому, що такі, як я, пішли на війну, щоб не допустити її у ваші домівки.

— Ви не воюєте. Ви вбиваєте. Ви вбивці!

Так я зрозумів, що всі вони лицеміри. Я не зможу з ними жити. Вирішив переїхати в Київ, де нікого не знаю й зможу почати все з нуля».

Євген Титаренко, «Режисер»:

«Якось ми вивозили пораненого журналіста. Осколками йому посікло ноги.

— Це твоя перша війна? — запитую в хлопця.

— Ні, до цього був у Лівії, Сомалі, Чечні, Грузії…

Залишивши його в госпіталі, ми знову вирушили на передові позиції. Але через три години надійшла звістка, що він помер від множинних осколкових поранень. Саме тоді я зрозумів, що міг бути на його місці. Стало моторошно, адже в АТО я поїхав теж як журналіст, бо розумів: усе це треба знімати, інакше через років п'ять про це ніхто вже не згадає.

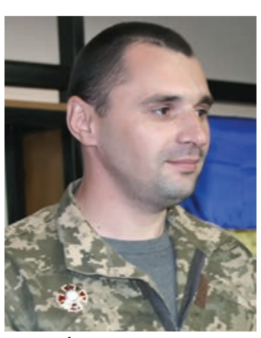
«Я з дитинства не придатний до військової служби. Але країну образили, і я пішов її захищати. Купив квиток, узяв 1500 гривень, тушонки й поїхав проситися добровольцем у батальйон «Донбас». Прийняли, наче рідного»

Іноді під час бою доводилося вибирати: чи продовжувати знімати, чи допомагати пораненим бійцям, — вибирав останнє.

— Хлопці, кому потрібна допомога? — кричу, біжучи вздовж окопу. Хтось одразу піднімає руку, а я поглядом шукаю тих, котрі навіть не рухаються, — їм допомога потрібна скоріше.

А коли у формі приїхав у «ватну» Одесу після трьох місяців у Пісках та не відчув теплого прийому, був вдячний, що хоч камінням не закидали».

Андрій Скороход:

«Лише частка секунди — бачу, нема частини ноги. Уявляєте, розірвало на дрібні шматки. Протипіхотна міна — ось такий мені дістався «подарунок» від «дружніх братів росіян».

Під час лікування в одеському госпіталі вирішив висповідатися. Заходжу в храм. Бачу, десь у темряві біля олтаря стоїть священик.

— Ти що, на війні був? — запитує він.

— Так! — з гордістю, що переповнює мене, відповідаю йому.

Того аж відкинуло від мене.

— Ти що там робив?

— Як що? Захищав від ворога нашу країну!

— Від кого? Ти вбивав дідусів і бабусь! Клянись, що більше туди не повернешся!

Розумію, зараз зірвуся й можу взяти ще один гріх на душу. Ледь стримався, церква все-таки. Яке вже тут сповідання…»

Роман Скоропадов, «Кіборг»:

«Бої за донецький аеропорт тривають. Але нам надійшов наказ відходити з технікою. У самий розпал обстрілу колона вирушає від терміналу. По нашій БМП бив великокаліберний кулемет. Молотило, наче град. Раптом у нашу машину врізається танк, який дістав пряме влучання в корпус. Він горить, але рухається далі. Ми ж заглухли та стоїмо як укопані. Відлік ішов на секунди. Дивом урятувалися.

Я ж на війну потрапив випадково. Узагалі-то з дитинства фізично не придатний до військової служби. Але країну образили, і я пішов її захищати. Купив квиток, узяв 1500 гривень, тушонки й поїхав проситися добровольцем у батальйон «Донбас». Прийняли, наче рідного.

Знаєте, на війні людина з кожним днем стає кращою. Там з'являється відчуття сили, коли поруч побратими, позаду — народ, який переживає за тебе. Навіть коли я був один, то не відчував себе самотнім».

Віктор Погодін, волонтер:

«Одеса, вона, звісно, «ватна», але треба цю «вату» виховувати. Треба говорити, пояснювати, і врешті-решт нас почують. Не всі й не одразу, але почують. Одесу не можна змушувати. Вона норовлива. Її потрібно переконувати. Хоча тут вистачає і волонтерів, і дарувальників. Їх, звісно, стає менше, а причини банальні: в одних уже немає звідки давати, інші зневірилися.

Мама й дружина не в захваті від того, чим я займаюся, але особливо й не перечать. Знають, що впертий. Завжди рахую поїздки, маю вже 28. Усе на передній край катаємося. Бійцям намагаємось доправити все необхідне в побуті. Є в мене «бабусин батальйон», так називаю панянок із Березівки, вони передають на фронт різноманітні смаколики. Якось привіз бабусям на знак подяки від хлопців розписаний бойовий прапор.

Скільки ж сліз було!..

— А може, він підписав, а його вбили чи поранили! — голосили бабці. Довелося заспокоювати, запевняти, що всі живі й здорові.

Ще одна моя гордість — чотириколісний залізний друг «Федя». Він разом зі мною ось уже 13 поїздок. Щоправда, іноді ламається. Певно, ім'я не те дав. Треба було назвати «Річард фон Мерседес» хоча б, а то «Федя», ось і ображається».

Світлана Васильєва (мати загиблого Дмитра Васильєва, «Рубіна»):

«Досі пам'ятаю 31 травня. Трійця. Ми всі стояли в храмі, молилися за здоров'я мого синочка, щоб Господь зберіг його. І саме в той час, як я стояла й молила Господа, мого сина вбивали. Холоднокровно. І досі не можу знайти відповідь, чому…

— Коли ти нарешті одружишся? Поглянь на своїх друзів, у них уже сім'ї!

— Мамо, я оженився на армії!

Ось так мені відповідав мій Дмитрик, коли я бралась його повчати.

— Мамо, знаєш, який у мене позивний? «Рубін», — якось повідомив мені по телефону. Подобався йому той позивний.

Завжди такий скромний, навіть коли орден отримав, то лише есемес надіслав: «Мені орден дали» і смайлик.

— Мамулю, у мене все добре, повернусь майором!

— Ти головне повертайся живим!

Повернувся мій Дмитрик майором. Як обіцяв. Тільки звання йому присвоїли посмертно…

Перед від'їздом він підійшов до мене, дав грошей і сказав, щоб я купила собі сукню від нього в подарунок. Синку, мама купила собі сукню. Чорну…

На пам'ятник Дмитру ми вставили рубін. Камінь чистий і світлий, як і він».

Наталія ЗАДВЕРНЯК

КІЛЬЦЕ ВІД ЧЕКИ ГРАНАТИ СТАЛО ДЛЯ ЗАКОХАНИХ ОБРУЧКОЮ

Полотно під назвою «Обручка»

ХУДОЖНИК ОЛЕКСАНДР ДОРОШЕНКО — ЧИ НЕ ЄДИНИЙ ІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ МИТЦІВ, ЯКИЙ ПИШЕ ПОЛОТНА ПРО ВІЙНУ НА ДОНБАСІ

Заслужений художник України О. Дорошенко, хоч і понад 40 років пересувається на інвалідному візку, із першого і до останнього дня Революції Гідності перебував на Майдані. Олександр посильно допомагав протестувальникам, невпинно фіксуючи в пам'яті та на фото людей і події. Звідси ж майстер проводжав на фронт чоловіків та жінок, котрі з часом стали героями його полотен…

Заслужений художник України Олександр Дорошенко

«Обручка»

…Бій добігав кінця. Залишки взводу одного з добробатів вже не мали чим відбиватися від російських солдатів. Ні патронів, ні гранат майже ні в кого не залишилося. Та й узагалі було дивом, що взвод, маневруючи в оточенні, так довго протистояв кільком регулярним ворожим підрозділам, бо більша частина розстріляного за останні дві доби боєзапасу була трофейною. Усе, що захоплювалось у стрімких зіткненнях із окупантами, відразу йшло у хід.

Поле бою було вкрито тілами загиблих, палали і чаділи російські бронемашини й старенькі добробатівські автівки. Хтось із українців десь удалині ще із останніх сил виривався з «лещат». А єдина тут українська дівчина не покидала напризволяще посіченого кулями й осколками помираючого коханого. Вона пригортала до грудей його скривавлену голову, спостерігаючи, як до них із різних сторін обережно наближаються російські зайди... Ні, тільки не полон!

Через війну закохані так і не встигли одружитися. Втім час на заручини в них ще є зараз! Жінка дістала із підсумка останню, «смертну», гранату й вирвала із неї запобіжну чеку. А кільце чеки вдягла собі на палець — замість обручки…

Ця пара закоханих й досі залишається для Дорошенка безіменною. Відчайдушного хлопця художник помітив на Майдані. На його прохання дружина Олександра Олена сфотографувала сміливця. А він, переглядаючи згодом відзняті матеріали, визнав світлину напрочуд виразною. Подружжя почало з'ясовувати долю незнайомця, щоб написати картину.

У багатьох художників дуже цупка професійна пам'ять на обличчя. Якось при перегляді наших та ворожих сайтів у пошуку нових сюжетів Дорошенко пережив шок, коли несподівано побачив фотознімок свого героя… на одній із ворожих сторінок. Він його відразу впізнав, хоча неживе тіло хлопця було геть понівечене. Поряд із загиблим українцем лежало не менш пошматоване жіноче тіло. Про цю дівчину Олександру згодом вдалося дізнатися лише те, що вона була волонтеркою, нареченою загиблого героя й полягла із ним на Донеччині від однієї на двох гранати.

Полотно під назвою «Обручка» Дорошенко все ж написав — за світлинами.

Сорок років крізь терня

Спробуйте уявити, як це із сімнадцяти років бути прикутим до інвалідного візка протягом аж чотирьох десятиріч. Із Дорошенком сталося лихо, коли він навчався в художній школі. Юнак на канікулах гостював у бабусі в селі на Київщині й невдало пірнув у річку.

— Добре, що товариші вчасно здогадалися, що зі мною щось не так, та витягли мене із води, — згадує художник. — Вони викликали допомогу та відвезли до районної лікарні. Там три доби мені, по суті, взагалі ніхто не допомагав, всі чомусь думали, що не виживу. В мене були зламані шийні хребці, тіла я майже не відчував. Проте біль був страшний — від нього я подушки гриз! Завдяки молодому організму таки вижив.

Коли чітко усвідомив, що йому вже ніколи не ходити, юний Сашко наче перейшов у нову реальність. Ходити не можна, але ж йому ще дозволено мислити, творити, любити! Він вирішив повернутися до живопису! Дорошенко ніколи не забуде свою першу після травми спробу малювати. Батьки обклали його подушками, щоб він хоч якось сидів, та допомагали тримати в непевній руці пензлик. Добре пам'ятає й наступні довгі роки боротьби за фізичне та творче виживання.

Із плином часу Олександр став членом Спілки художників та заслуженим художником України, дипломантом багатьох творчих конкурсів та виставок. У спеціальній студії при своїй майстерні йому вдалося виховати кількох учнів-художників з дітей-інвалідів. А сьогодні провідною темою творчості майстра є війна на Сході нашої країни. Він пише людей, які свідомо йдуть під кулі й навіть на смерть заради святого.

Але ці його картини чомусь не надто популярні серед деяких колег по мистецькому цеху.

Попри байдужість та «некомерційність»

— У жодному разі не сприйміть мої слова за дешевий пафос, — каже Дорошенко при нашій зустрічі, — але я не можу залишатися байдужим як до війни, так і до наших патріотів, які на ній гинуть. На жаль, із зрозумілих причин я вимушений брати сюжети, пейзажі, обличчя здебільшого із соціальних мереж. Між тим кожна людина, деталь на моїх полотнах документально достовірні. Я не маю морального права ні на напівправду, ні на викривлення реальності. Мені дорога думка про мене фронтовиків, волонтерів, патріотів. Я продовжу їх малювати будь-що…

Жінка дістала із підсумка останню, «смертну», гранату й вирвала із неї запобіжну чеку. А кільце чеки вдягла собі на палець — замість обручки…

Десятки картин Олександра знаходяться у приватних колекціях у Канаді, Чехії, Ізраїлі, Великобританії та США. Проте він не бажає, щоби саме полотна про події на Сході країни були надбанням якоїсь однієї людини. Бо в певному сенсі відчуває себе живописцем війни — одинаком.

— На художниках завжди найбільше заробляють посередники, організатори виставок, власники картинних галерей, — продовжує розмову Олександр. — І якщо автор не продає свої роботи, його просто перестають запрошувати на виставки. Наприклад, цього року в експозиції до Дня незалежності країни не знайшлося місця для моїх робіт, хоча аналогічних за темою творів вітчизняних живописців я не знаю. До речі, серед запропонованих мною були й полотна «Обручка» та «Дорогою на Київ. Перекур» (про Героя України Євгена Тельнова). Перед загибеллю Євген особисто знищив два танки та дві бронемашини росіян…

Я зателефонував у Спілку художників України з проханням назвати мені хоч кількох митців, які пишуть картини про війну на Донбасі.

— Про війну? Так одразу ми вам не скажемо, — пролунав у слухавці здивований голос посадовця. — Зробіть запит на нашу електронну адресу. Зрозумійте, у спілці понад п'ять тисяч членів, ми покопаємось у базі даних і, можливо, знайдемо відповідь.

Поки Спілка художників порпається у своїй базі даних, Олександр Дорошенко закінчує ще одну картину про війну за нашу незалежність…

Віктор ШЕВЧЕНКО

«КОНЦЕРТИ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ — ТО МОЯ ПОДЯКА ЇМ ЗА МИРНЕ НЕБО»

«Для мене патріотизм — це щось робити, чимось бути корисним для людей, любити й поважати свою землю, народ і культуру», — каже гість «Народної армії» — фронтмен відомого українського гурту «Мандри», автор музики й текстів пісень Сергій Фоменко, він же Фома

Сергій Фоменко

— Сергію, нинішнього року фолк-рок-гурту «Мандри» виповнюється 20 років. Для музичного колективу це досить солідний термін. Якою є ідея створення гурту та чому «Мандри»?

— Це дуже давня історія. Назву гурту було придумано просто як гарне слово. За цей час у нас змінилося кілька складів колективу. Це скоріше 20 років брендові. Я вірю в те, що слова мають сакральну силу, і від того, як ти назвеш щось, залежить, як воно рухатиметься в подальшому. Слово «мандри» є природним для мене, адже мені завжди подобалося мандрувати.

— До 23 років ви спілкувалися російською мовою, а потім перейшли винятково на українську. Якою була причина?

— По-перше, українська є моєю рідною мовою. У моїй родині всі нею спілкувалися. За часів Радянського Союзу в Києві я спілкувався російською, адже на той час вона була домінантною. А вже коли почав цікавитися музикою й почув перші україномовні гурти — «ВВ» й «Брати Гадюкіни», то відразу зрозумів, що в них дуже круті україномовні тексти. Через деякий час почав сам писати тексти українською, і природно, що спілкуватися став також українською.

> *«Якби 2014-го, 2015-го й 2016 року військові та добровольці не стали на захист нашої країни, то ми б зараз не мали України, тут би була повна російська «двіжуха». Це треба розуміти»*

— Не було якихось сумнівів, що українські пісні не сприйматимуть, адже тоді було засилля російських пісень?

— Мене це не цікавило. Для мене головне, щоб пісні були потрібними мені. Нині такий час, що музиканти, написавши пісню, думають про її розкручування: зняти кліп, щоб він став популярним та набрав мільйони лайків і перепостів. Тобто зараз відбувається дуже серйозний маркетинг. На той час, коли ми починали, маркетинг для нас був на останньому місці: нас цікавив сам процес написання віршів, створення мелодій, драйв і публіка, яка зрозуміє, навіть якщо це буде лише 10 людей.

— Стиль виконання пісень гурту незвичайний, навіть відомі з дитинства українські народні пісні, такі, як «Несе Галя воду», «Ой чий то кінь стоїть», «Ой у лузі калина», сприймаються по-новому. Це справжнє ноу-хау «Мандрів», розкажіть про це.

— Я люблю співати народні пісні, бо вони мені подобаються. І роблю це так, як відчуваю. Завжди намагаємося народні пісні зробити так, щоб це було цікаво. Існують якісь загальновідомі кліше, які хочеться ламати й зробити свою версію пісні.

— Що, на вашу думку, потрібно для популяризації української музики серед молоді?

— Це питання часу. Сьогодні вже почалися процеси, які, я сподіваюся, уже не зупиняться. Це і українізація простору, і закон про мовні квоти. Найголовніше те, що велика кількість талановитої молоді нині творить українською мовою, і значно краще, ніж будь-які російські зразки, у яких усю попсову культуру вкрадено з іноземної, просто у них багато грошей надають на промоцію їхньої культури, на відміну від нас. У нас багато якісної української музики, яка має велику аудиторію. Для українізації простору головне, щоб діяли квоти. І це стосується не лише музики. Це тільки початок. Цей процес не є простим, він має бути комфортним для свідомості, усе ж таки треба пам'ятати, що не потрібно нічого робити насильницькими методами, бо чим ми тоді відрізнятимемося від більшовиків, які зробили тотальну русифікацію. Усе має відбуватися поступово. Люди мають звикнути до того, що існує українська музика.

— Цьогоріч напередодні Дня незалежності гурт «Мандри» дав кілька благодійних концертів на Сході нашої країни. Як сприймали виступи гурту військові та місцеве населення?

— Для мене патріотизм — це щось робити, чимось бути корисним для людей, любити й поважати свою землю, народ і культуру.

Концерти для військових — то моя подяка їм за мирне небо. Якби 2014-го, 2015-го й 2016 року військові та добровольці не стали на захист нашої країни, то ми б зараз не мали України, тут би була повна російська «двіжуха». Це треба розуміти й завжди їм дякувати.

Нову програму гурту ми хотіли показати саме тим людям, які перебувають на передовій. Це важливо і для них, і для нас.

Їздити в район АТО почав 2014 року, це був Краматорськ, Покровськ, Волноваха(тоді дуже багато снайперів сиділо в полях, і пам'ятаю, як ми дуже швидко пересувалися машиною).

Також я робив велику виставку «Майдан. Україна. Шлях до свободи» у багатьох містах світу. Загалом організував сім виставок: у Берліні, Нью-Йорку, Лос-Анджелесі, Вашингтоні, Лондоні та провідних американських університетах. Це мультиінструментальна виставка, на якій було представлено знімки відомих фотографів, живопис Матвія Вальсберга із циклу «Стіна», фільм «Вавилон-13», звуки, записані на Грушевського, і багато артефактів із Майдану (там я зібрав цілу машину різних речей) і району АТО. Головним завданням було, щоб людина, яка приходить на виставку, мала змогу відчути дух Майдану.

Також я був промоутером фільму «Добровольці Божої чоти» в Канаді. Ми зробили 14 показів фільму для публіки в Америці й 10 у Канаді. Це був найбільший в історії новітньої України тур українського фільму в Америці.

Брав участь у різних акціях, які здійснювали організації з Канади та Америки, щоб зібрати кошти для поранених. За цей час удалося зібрати близько 140 тисяч доларів для допомоги бійцям.

— Які сувеніри привозите з району АТО?

— На початку війни мені подарували використаний гранатомет «Муха». Переважно дарують осколки, кулі, шеврони, прапори з підписами. Усе це я ретельно зберігаю.

— Що змінилося у вашому сприйнятті після поїздок у район АТО?

— Мені подобається, що можу робити якусь власну музичну терапію для людей, допомагаючи їм хоч на деякий час розслабитися. Нещодавно в нас була цікава історія в Попасній. Ми приїхали практично на «нуль» до хлопців, і їхній комбат каже: «Мені ваш концерт непотрібний, учора в мене було троє «трьохсотих», зараз ви почнете грати, і летітиме, а що буде далі?» Але ми почали грати, виступ вийшов дуже душевним. Уже після концерту той самий комбат сказав: «Так, наступного разу неодмінно до нас приїжджайте, я сам тебе прикриватиму, заведу в окоп». Ось вона, велика сила мистецтва!

— Але життя — то не лише концерти, виступи, репетиції. Які ви маєте захоплення, мрії?

— Я вчуся втілювати мрії й люблю розповідати про них, коли вони вже здійснилися. Мріяв стати артистом, водієм, мати дітей, написати пісні, які співатимуть люди, подорожувати по всьому світу (цю мрію ще не до кінця здійснив). Мріяти треба завжди!

— У вашого сина досить незвичне ім'я: його звати Ява. Із чим це пов'язано?

— У мене є улюблений дитячий український письменник — Всеволод Нестайко, автор книжок «Тореодори з Васюківки», «Незнайомець з тринадцятої квартири, або Викрадачі шукають потерпілого». В одному з творів був персонаж, на ім'я Ява. І коли ми з дружиною думали, як назвати малого, виникла суперечка, під час якої ми знайшли компроміс, і тепер маємо хлопчика, який, можливо, один в Україні, має ім'я Ява. Але офіційно в нього два імені: Ява-Костянтин.

— Ваші побажання читачам «Народної армії».

— Хочу побажати удачі й перемог, також і над собою. Дуже часто важливо перемогти в собі те, що заважає стати сильним, спокійним та успішним. Військовим це особливо важливо. Бажаю удачі, щоб була перемога, щоб повернулися додому живими й здоровими.

Бесіду вела Олена КРУГЛЄНЯ

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ «МАНДРІВ» У РАЙОНІ АТО

На концерт «Мандрів» у Києві мені потрапити не пощастило. Але зустрілися ми в грудні 2014-го в Краматорську. І нехай акустичні ефекти у напівзруйнованій будівлі, де відбувався концерт, були, м'яко кажучи, далекими від ідеальних. Дарма, що холодний вітер пробирав до кісток, і музикантам час від часу доводилося гріти руки біля «буржуйки». Головне, чим вразила ця зустріч — душевна атмосфера. Півтори години бійці могли насолоджуватися живим звуком і українськими піснями, які нікого не залишили байдужими.

Були пісні... Веселі й сумні, відомі та написані нещодавно під напливом вражень від подій. І як нагорода за щирість — гучні оплески та вигуки «Браво!» від вдячних глядачів у бронежилетах та зі зброєю.

На завершення концерту, як реквієм за тими, хто загинув, боронячи Батьківщину, прозвучала відома «мандрівська» «Не спи, моя рідна земля! Прокинься, моя Україно!» І — шквал емоцій та сльози на обличчях…

Поки «Мандри» спілкувалися з бійцями та роздавали автографи на прапорах та у військових квитках, в стороні на них терпляче чекав один солдат.

— Чого соромишся, підійди ближче, сфотографуйся, — з бажанням допомогти звернувся я до солдата.

— Я б хотів запитати, чи не має у «мандрівців» запасного комплекту струн. Адже на нашій гітарі вони усі порвалися. Ми їх навіть «польовкою» (тонкий телефонний дріт) намагалися замінити, але ж інструмент не звучить, — сказав солдат.

Почувши це, Сергій Фоменко негайно почав пошуки в гітарних кофрах, і вже за хвилину щасливий солдат став володарем комплекту дорогих гітарних струн. Тоді у холодній солдатській палатці стало дещо тепліше, адже її зігрівали ще й пісні під гітару, які виконували на струнах від відомого рок-гурту.

Комплект гітарних струн від Фоми

А потім було інтерв'ю з Сергієм Фоменко «на швидкоруч», адже на «мандрівців» вже чекали ще в трьох місцях палаючої і такої тоді нестабільної лінії фронту. Таки вони — «Мандри» в районі АТО.

Андрій ЗАДУБІННИЙ

ВІЙСЬКОВА ПРОКУРАТУРА ЦЕНТРАЛЬНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЯКІ САМОВІЛЬНО ЗАЛИШИЛИ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ ЧИ НЕСВОЄЧАСНО ПРИБУЛИ ДО МІСЦЬ ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ТА ПЕРЕХОВУЮТЬСЯ ВІД ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ЗАДЛЯ ДОВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО НАБУТТЯ 06.09.2017 РОКУ ЧИННОСТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО АМНІСТІЮ У 2016 РОЦІ» (ДАЛІ — ЗАКОН)

Так, відповідно до статті 2 Закону **звільненню від відбуття покарання** у вигляді позбавлення волі на певний строк та від інших покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, **підлягають особи**, кримінальні справи стосовно яких розглянуті судами, але вироки стосовно них не набрали законної сили, а також особи, **визнані винними у вчиненні злочину, що не є особливо тяжким злочином** проти життя та здоров'я особи та не є діянням, передбаченим частинами 2, 3,4 статті 408 (дезертирство), статтею 410 (викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем), частинами 2, 3, 4 статті 411 (умисне знищення або пошкодження військового майна) Кримінального кодексу України, **які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, отримали статус учасника бойових дій**.

Законом визначено, що рішення про **застосування чи незастосування амністії приймається судом** щодо кожної особи індивідуально після ретельної перевірки матеріалів особової справи та відомостей про поведінку засудженого за час відбування покарання (стаття 11 Закону).

У разі необхідності в судовому засіданні **може брати участь захисник**.

Застосування амністії не допускається, якщо обвинувачений (підсудний) або засуджений **заперечує проти цього.**

Особа, щодо якої вирішується питання про застосування амністії, **дає свою згоду суду в усній чи письмовій формі** з обов'язковим зазначенням цього в журналі судового засідання.

У разі відсутності необхідних відомостей про особу, до якої застосовується амністія, **розгляд питання про застосування амністії відкладається до їхнього одержання.**

Водночас передбачено, що **дія цього Закону поширюється на осіб, які вчинили злочини до дня набуття ним чинності включно** (стаття 13 Закону).

Необхідно звернути особливу увагу на те, що Закон **підлягає виконанню протягом трьох місяців**, тобто **до 06.12.2017** (стаття 18 Закону).

За таких умов до **06.12.2017** звільненню від відбуття покарання на підставі Закону України «Про амністію у 2016 році» **підлягають особи**, зокрема **військовослужбовці, які підозрюються, обвинувачуються чи визнані винними** у вчиненні злочину, що **не є особливо тяжким злочином** проти життя та здоров'я особи та не є діянням, передбаченим частинами 2, 3, 4 статті 408, статтею 410 та частинами 2, 3, 4 статті 411 Кримінального кодексу України й **надали добровільну на це згоду**.

З метою забезпечення особам указаної категорії права на застосування щодо них Закону України «Про амністію у 2016 році» останнім необхідно звертатися до військових прокуратур чи підрозділів Військової служби правопорядку в Збройних Силах України.

Прес-служба військової прокуратури
Центрального регіону України

На виконання статті 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 р. № 1919 «Про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил» (із змінами) та наказу Міністерства оборони України від 20 січня 2015 р. № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 р. за № 202/26647, «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна» (далі — Наказ) Міністерство оборони України інформує про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок.

Конкурс відбудеться 30.11.2017 р. об 11.00 за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів, каб. 332.

Об'єкти оцінки: лоти (додаток 1).

Кінцевий термін подання документів: 29.11.2017 р. до 10.00.

Для участі в конкурсному відборі суб'єкти оціночної діяльності подають завірені встановленим порядком:

заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 2);

копії установчих документів учасника конкурсу (для юридичних осіб);

копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача;

копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності;

копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності;

конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція суб'єкта оціночної діяльності подається в запечатаному конверті на кожний лот окремо та формується відповідно до критеріїв, визначених у додатку 2 до Наказу.

Документи подати на реєстрацію до комісії на ім'я голови конкурсної комісії в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та обов'язково зазначити дату проведення конкурсу. Копії належним чином завірених документів, що подаються, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії.

Умови конкурсу визначені Положенням про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженого Наказом.

Визначення переможця проводиться комісією за критеріями з визначення кращої конкурсної пропозиції з оцінки військового майна (додаток 2 до Наказу).

Результати конкурсного відбору оголошується в тому ж порядку, в якому його було оголошено.

З переможцем конкурсного відбору укладається договір на проведення незалежної оцінки об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок протягом п'яти робочих днів з моменту визначення результату конкурсу.

Конкурсна комісія знаходиться за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів.

Телефон для довідок: 454–73–82.

Об'єкти оцінки

Лот	Найменування об'єкта	Місце розташування	Загальна площа,що підлягає реалізації, кв.м	Уповноважене підприємство (організація)
Лот 1	Частина нежитлових приміщень першого поверху будівлі № 20 військового містечка № 1	м. Чернівці вул. Кутузова, 2	280,0	Корпорація «Укрінмаш»

Додаток 2

Голові комісії з відбору суб'єктів оціночної діяльності ____________________________

Реєстраційний № _______
“___” _________ 20___ р.
(дата реєстрації заяви)

ЗАЯВА
про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності

Заявник____
(найменування заявника або прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи))
Керівник____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Ідентифікаційний код заявника за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті)______________________________
Місцезнаходження (місце проживання) ______________________________

-------------- --------------- --------------- -----------------------
(телефон) (телефакс) (телекс) (адреса електронної пошти в мережі Інтернет)

Просимо дозволити взяти участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності на право проведення незалежної оцінки окремо визначеного військового майна.

“___”_________ 20___ р. _________________________
(дата заповнення заяви) (підпис керівника)

***

На виконання статті 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 р. № 1919 «Про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил» (із змінами) та наказу Міністерства оборони України від 20 січня 2015 р. № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 р. за № 202/26647, «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна» (далі — Наказ) Міністерство оборони України інформує про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок.

Конкурс відбудеться 30.11.2017 р. о 10.00 за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів, каб. 332.

Об'єкти оцінки: лоти (додаток 1).

Кінцевий термін подання документів: 29.11.2017 р. до 10.00.

Для участі в конкурсному відборі суб'єкти оціночної діяльності подають:

заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 2);

копії установчих документів учасника конкурсу (для юридичних осіб);

копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача;

копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності;

копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності;

конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція суб'єкта оціночної діяльності подається в запечатаному конверті на кожний лот окремо та формується відповідно до критеріїв, визначених у додатку 2 до Наказу.

Документи подати на реєстрацію до комісії на ім'я голови конкурсної комісії в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та обов'язково зазначити дату проведення конкурсу. Копії належним чином завірених документів, що подаються, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії.

Умови конкурсу визначені Положенням про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженого Наказом.

Визначення переможця проводиться комісією за критеріями з визначення кращої конкурсної пропозиції з оцінки військового майна (додаток 2 до Наказу).

Результати конкурсного відбору оголошується в тому ж порядку, в якому його було оголошено.

З переможцем конкурсного відбору укладається договір на проведення незалежної оцінки об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок протягом п'яти робочих днів з моменту визначення результату конкурсу.

Конкурсна комісія знаходиться за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів.

Телефон для довідок: 454–73–82.

Об'єкти оцінки

Лот	Найменування об'єкта	Місце розташування	Загальна площа,що підлягає реалізації, кв.м	Уповноважене підприємство (організація)
Лот 1	Частина нежитлових приміщень першого поверху будівлі № 109 військового містечка № 62	м. Одеса, вул. Маршала Бабаджаняна, 15	26,7	Дочірнє підприємство Державної компанії «Укрспецекспорт» — Державне госпрозрахункове зовнішньоторговель не підприємство «Спецтехноекспорт»
Лот 1	Частина нежитлових приміщень першого поверху будівлі № 107 військового містечка № 62	м. Одеса, вул. Бреуса, 61/7	12,3	

Додаток 2

Голові комісії з відбору суб'єктів оціночної діяльності ____________________________

Реєстраційний № _______
“___” _________ 20___ р.
(дата реєстрації заяви)

ЗАЯВА
про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності

Заявник____
(найменування заявника або прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи))
Керівник____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Ідентифікаційний код заявника за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті)______________________________
Місцезнаходження (місце проживання) ______________________________

-------------- --------------- --------------- -----------------------
(телефон) (телефакс) (телекс) (адреса електронної пошти в мережі Інтернет)

Просимо дозволити взяти участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності на право проведення незалежної оцінки окремо визначеного військового майна.

“___”_________ 20___ р. _________________________
(дата заповнення заяви) (підпис керівника)

***

На виконання Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року під № 202/26647 (зі змінами) (далі — Наказ) Міністерство оборони України інформує про результати проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок.

Засідання конкурсної комісії відбулось 07 листопада 2017 року о 10.00 за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, каб. 332, Головне управління майна та ресурсів, телефон для довідок: 454–73–82 (інформацію про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності було розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України 13 жовтня 2017 року та опубліковано у друкованому виданні «Народна армія» № 42(5522) від 19 жовтня 2017 року).

За результатами засідання конкурсної комісії:

за лотом 1 — конкурс не відбувся;

за лотом 2 — конкурс не відбувся.

***

Інформація КЕВ м. Харкова МОУ про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, проведеного 09.11.2017 р.:

№ з/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, розташування (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Переможець конкурсу
1	Нежитлові приміщення окремо розташованої будівлі № 11 нерухомого військового майна загальною площею 447,8 м² за адресою: м. Харків, вул. Залютинська, 20, в/м № 122, що перебуває на балансі КЕВ м. Харкова, 07923280, тел. (057) 700–44–63	ПП «УКРСПЕЦЕКСПЕРТ»
2.	Нежитлові приміщення № 1 окремо розташованої будівлі № 7 нерухомого військового майна загальною площею 63,4 м² за адресою: м. Харків, вул. Залютинська, 20, в/м № 122, що перебуває на балансі КЕВ м. Харкова, 07923280, тел. (057) 700–44–63	ПП «УКРСПЕЦЕКСПЕРТ»

***

Інформація про переможця конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати:
— для продовження договору оренди нерухомого військового майна, що перебуває на балансі КЕВ м. Тернополя

№ п/п	Опис об'єкта оцінки	Площа, кв.м.	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1	Нежитлове приміщення будівлі № 114, в/м № 1, під розміщення банкоматів	3,0	Львівська обл., м. Броди, вул. Гр. Храпая,1А	На фактичну дату
2	Нежитлове приміщення будівлі № 1, в/м № 27, під розміщення банкоматів	3,0	Львівська обл., м. Броди, вул. І.Богуна,1	На фактичну дату

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: КЕВ м. Тернополя, адреса: 46000, м. Тернопіль, вул. Галицька,1.

Переможцем по даному об'єкту визнано фізичну особу — підприємця Герич О.Т., який запропонував найвигідніші умови виготовлення звітів про експертну оцінку орендованого майна для визначення розміру орендної плати.

***

На виконання Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 (зі змінами) (далі — Наказ), Міністерство оборони України інформує про результати проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок.

Засідання конкурсної комісії відбулось 10 листопада 2017 року о 10.00 за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, каб. 332, Головне управління майна та ресурсів, телефон для довідок: 454–73–82 (інформація про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності була розміщена на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України 24 жовтня 2017 року та опублікована у друкованому виданні «Народна армія» № 43(5523) від 26 жовтня 2017 року).

За результатами засідання конкурсної комісії:

за лотом 1 — конкурс не відбувся.

***

ІНФОРМАЦІЯ

КЕВ м. Чернігів про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна, що відбувся 10.11.2017 р.

Відповідно до розділу ІІІ Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 р. за № 699/27144, конкурсною комісією прийнято рішення:

ФОП Волченкова О.С. — переможець конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, який буде залучений до проведення незалежної оцінки з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати при укладанні договору оренди нерухомого військового майна, що перебуває на балансі КЕВ м. Чернігів, а саме:

нежитлові приміщення будівлі вузла зв'язку, загальною площею 35,0 кв.м, за адресою: Чернігівська обл., Чернігівський р-н, смт Гончарівське, в/м № 5, буд. № 45.

***

Кафедра військової підготовки Національного авіаційного університету (далі — кафедра) згідно з вимогами Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, затвердженої спільним наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 19.10.2016 № 542/1255, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2016 року за № 1461/29591, оголошує конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри:

1. Посади, які заміщуються військовослужбовцями:

1.1. Управління:

1.2. Командування:

викладач, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180 — 1250 грн.

2. Посади, які заміщуються працівниками Збройних Сил України:

2.1. Управління:

2.2. Командування:

Професор кафедри 0,5 ставки, т/к 20 посадовий оклад 2912 грн.

Кваліфікаційні вимоги:

На посаду ***професора кафедри*** можуть призначатися особи, які мають науковий ступінь доктора наук, вчене звання доцента, ступінь вищої освіти «магістр» або «спеціаліст», стаж роботи на посадах науково-педагогічних працівників не менше трьох років; або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) і науковий ступінь та стаж науково-педагогічної роботи п'ять років, або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як десять років, під час проведення конкурсу перевага надається особам, які мають статус учасника бойових дій.

На посаду ***викладача*** на кафедру можуть призначатися особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр» або «спеціаліст», досвід військової служби на посадах за фахом не менше трьох років; ступінь вищої освіти «магістр» або «спеціаліст», досвід військової служби на посадах за фахом не менше трьох років, видані навчально-методичні посібники, наукові праці, під час проведення конкурсу перевага надається особам, які мають статус учасника бойових дій.

Особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають до конкурсної комісії:

військовослужбовці — рапорт про участь у конкурсі, автобіографію, копії документів про вищу освіту, службову та медичну характеристику, довідку про проходження військової служби, письмову згоду на збір та обробку персональних даних;

цивільні особи — заяву про участь у конкурсі, автобіографію, копії документів про вищу освіту, копію трудової книжки, характеристику з місця роботи, копію паспорта, письмову згоду на збір та обробку персональних даних.

Копії документів про науковий ступінь, вчене (почесне) звання, список наукових праць (винаходів), а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), надаються кандидатами за наявності.

Останній день прийому документів кандидатів на участь у конкурсі на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри — 23.12.2017 (включно).

Дата проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри — з 24.11.2017 по 23.12.2017 року.

Документи подавати за адресою: 03048, м. Київ, вул. Медова, 1.

***

Макарівська квартирно-експлуатаційна частина району інформує про результати конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки об'єктів державної власності, що відбувся 10.11.2017

Нерухоме військове майно — нежитлові приміщення кафе — павільйону інв. № 38, військового містечка № 6, площею 113,1 кв. м. за адресою: Житомирська обл., Радомишльський район, смт Городок, вул. Гагарінська,11 А. Конкурсною комісією прийнято рішення про укладення договору з учасником конкурсу — ПП «Бюро незалежних оцінок».

***

Посвідчення посадової особи Міністерства оборони України видані: раднику Міністра оборони України (на громадських засадах): Фаттуллаєву Р.Н., серія МО № 000681; вважати недійсними.

«У МОЇЙ КРАЇНІ ЧЕТВЕРТИЙ РІК ІДЕ ВІЙНА»

УКРАЇНСЬКА КРАСУНЯ СНІЖАНА ТАНЧУК УПЕРШЕ ЗРУЙНУВАЛА ШАБЛОНИ КОНКУРСУ КРАСИ: ВОНА НЕ ДЯКУВАЛА МАМІ Й ТАТОВІ ЗА ВРОДУ, ЯК ЦЕ РОБИТЬ БІЛЬШІСТЬ, А НА ВЕСЬ СВІТ СКАЗАЛА ПРАВДУ, НА ЯКУ НЕ МОЖНА НЕ ЗВЕРТАТИ УВАГУ

На конкурсі краси Miss Grand International 2017, який відбувся у В'єтнамі й у якому взяли участь 77 красунь із різних країн світу, українка Сніжана Танчук увійшла до десятки найвродливіших дівчат планети. Але журі вразили не тільки зовнішні дані дівчини, а передусім її емоційні слова.

У фіналі конкурсу краси сильна й зворушлива промова української учасниці змусила зал вибухнути оваціями й вітати нашу красуню стоячи. Сніжана нагадала світові про реальну ситуацію в Україні, про війну, що четвертий рік триває на Сході нашої країни та забрала тисячі життів.

«Нам потрібно об'єднатися й вистояти до кінця, щоб зупинити зло, яке входить у наші серця! У моїй країні четвертий рік іде війна. Для України це жахливий час. Не минає й дня, щоб я не думала про те, як зупинити насильство. І зараз я б хотіла сказати не як учасниця міжнародного конкурсу краси, а як майбутня мати: «Зупиніть війну! Зупиніть насильство! Я хочу, щоб наші діти народжувалися під мирним небом і ніколи не чули слова «війна», — наголосила володарка титулу «Королева України–2017» Сніжана Танчук.

Інф. «НА»

Сніжана Танчук

ВИСЛОВИ ВІДОМИХ ЛЮДЕЙ

• Мужчина формується не тоді, коли затуляється щитом, а тоді, коли піднімає меч.

Ліна КОСТЕНКО

• Коли поміж хлібом і свободою народ обирає хліб, він зрештою втрачає все, в тому числі і хліб. Якщо народ обирає свободу, він матиме хліб, вирощений ним самим і ніким не відібраний.

Степан БАНДЕРА

• Той, хто не досить сміливий, щоб ризикувати, нічого і не доб'ється у житті.

Мохаммед АЛІ

• Перемоги вчать наївних, а поразки — мудрих; успіхи дають одиниці уроків, а невдачі — тисячі. Вчиться на уроках переможених.

ГЕТЕ

• Так, держава — це я, а не те, що вони з нею зробили. І якби кожен усвідомив, що держава — це він, то досі у нас вже була б достойна держава.

Ліна КОСТЕНКО

• Без будь-кого з нас Батьківщина може обійтися, але будь-хто з нас без Батьківщини — ніщо.

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ

СМІЄМОСЬ, ОТЖЕ, НЕ ЗДАЄМОСЬ!

Як говорила тьотя Циля: «Жінка — це завжди алмаз. А ось стане вона діамантом чи алмазним свердлом, залежить від майстра огранювання!»

***

Наречений виносить наречену із РАГСу на руках. Вона йому на вухо:
— Іване, ми ж уже одружені?
— Так.
— Дай на шию пересяду.

***

— Кохана! А що, суп вчорашній?
— Я тобі більше скажу, він ще й завтрашній!

***

Котиться Колобок, а назустріч йому слон… Так з'явилася піца…

***

Ніщо не допомагає по господарству так, як відключений Інтернет.

***

— Кохана, я сьогодні не пив!
— А ну скажи: «в недрах тундри видри в гетрах тирять в відра ядра кедрів».
— Пив…

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА
НАРОДНА АРМІЯ
ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.
Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).
Наклад 36552 Замовлення 57443
Ціна вроздріб – договірна
Головний редактор Роман ДРАПАК
Чергові по номеру — Костянтин МАШОВЕЦЬ, Сергій ВОРОНКОВ
Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА
Адреса редакції: вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050
e-mail: n_army@army.kiev.ua
http://www.na.mil.gov.ua
Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12
Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна
Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.
ISSN 1029-9114